

E-veščine in digitalna ekonomija

REPUBLIKA SLOVENIJA
STATISTIČNI URAD

E-veščine in digitalna ekonomija

E-veščine in digitalna ekonomija

Avtor: Gregor Zupan

Publikacija je na voljo na spletnem naslovu <http://www.stat.si/StatWeb/publikacije>

Informacije daje Informacijsko središče:

tel. (01) 241 64 04

elektronska pošta info.stat@gov.si

 @StatSlovenija

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

659.23:004(0.034.2)

ZUPAN, Gregor, 1976-

E-veščine in digitalna ekonomija [Elektronski vir] / [avtor Gregor Zupan]. - El. knjiga. - Ljubljana : Statistični urad Republike Slovenije, 2016

ISBN 978-961-239-351-9 (pdf)

1. Gl. stv. nasl.

284800256

UVODNA BESEDA

Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) spreminja naše aktivnosti in posega v številna področja našega življenja: od branja novic do tega, kako nakupujemo. Množično komuniciramo prek družabnih omrežij, kjer poleg slik objavljamo selfije in kjer 'všečkamo' objave prijateljev. Namizne računalnike nadomeščajo tablice, dokumente in slike pa shranjujemo v oblaku. Naši mobilni telefoni so majhni računalniki, za katere se nenehno razvijajo novi programi, 'appsi'. Hkrati s čedalje širšo uporabo IKT in njenih funkcionalnosti so potrebne ustrezne in nove veščine, ki jih moramo osvojiti. Zaradi IKT se spreminja tudi poslovanje podjetij. IKT ustvarja nove priložnosti. Razvija se digitalna ekonomija.

V tej publikaciji prikazujemo razvoj informacijske družbe v Sloveniji. Izvedeli boste, v kolikšnem obsegu uporabljamo računalnike in internet v primerjavi z drugimi državami članicami EU. Na podlagi dostopnih podatkov skušamo prikazati, kako razvita je digitalna ekonomija v Sloveniji. Na voljo je že kar precej podatkov o sektorju IKT, tj. o podjetjih, ki se ukvarjajo s proizvodnjo ali razvojem, z nudenjem storitev IKT, pa tudi o obsegu prodaje izdelkov in storitve prek spletnih strani oz. o tem, koliko potrošnikov nakupuje prek spleta.

Tudi SURS se zaveda pomena novih interaktivnih tehnologij – družbenih medijev, ki omogočajo neposrednejšo komunikacijo z vami. Vzpostavite stik z nami na @StatSlovenija

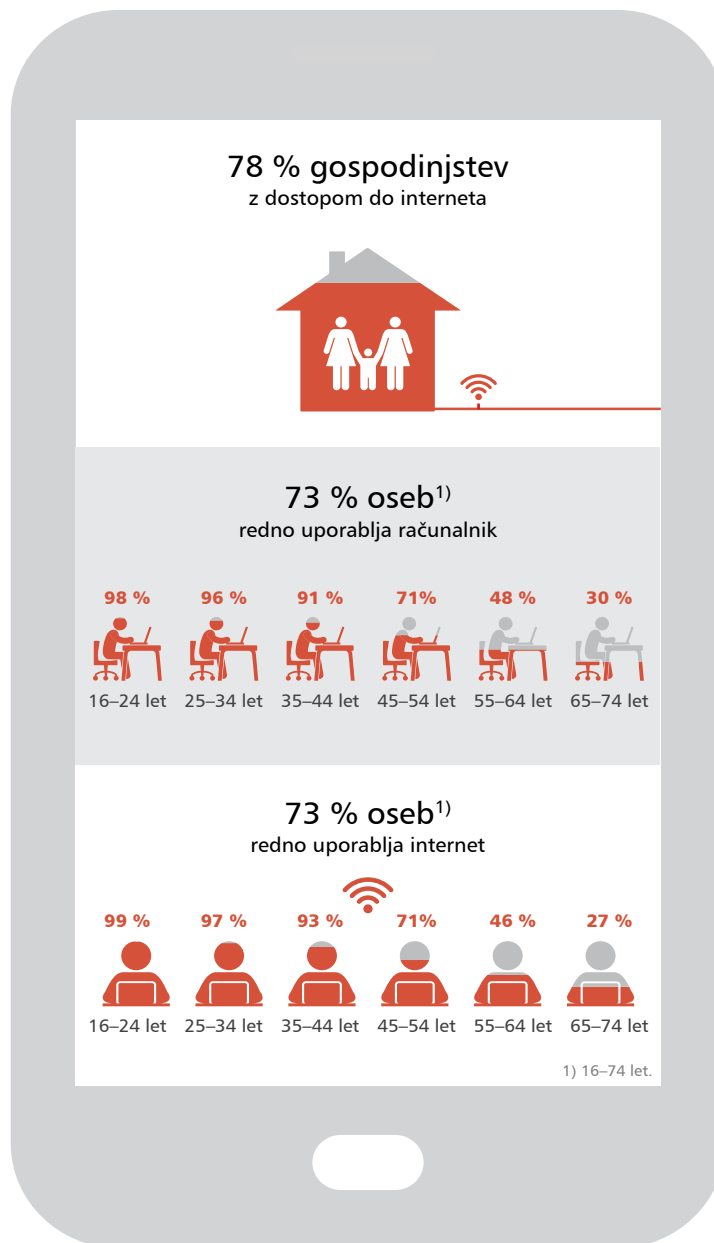

Genovefa Ružič
generalna direktorica

KAZALO

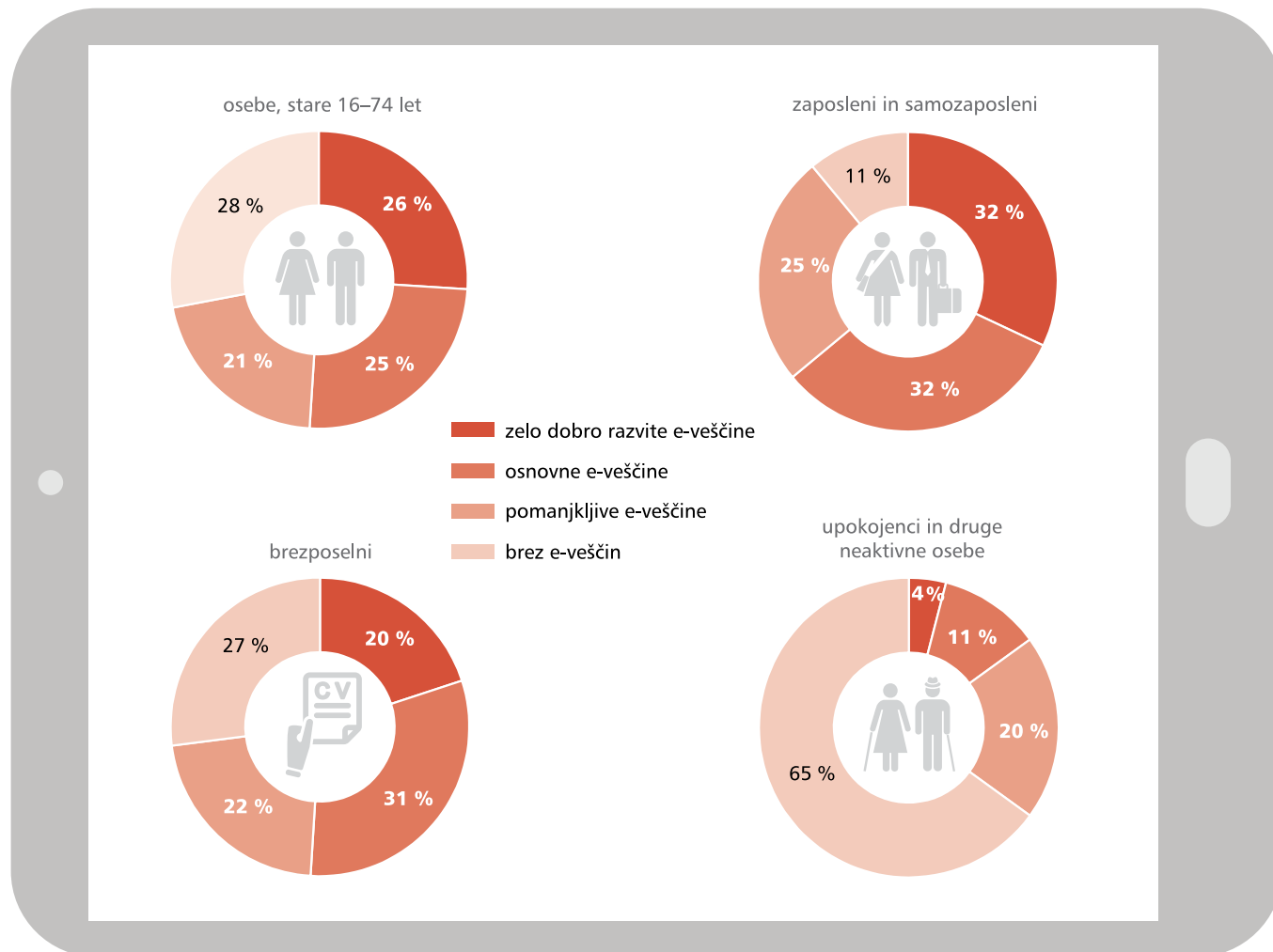
RAČUNALNIKI IN DOSTOP DO INTERNETA	9
Uporaba računalnikov	11
Uporaba interneta	13
Mobilna uporaba interneta	15
E-VEŠČINE	17
Informacijske e-veščine	19
Komunikacijske e-veščine	21
E-veščine za reševanje problemov	23
E-veščine za uporabo programske opreme	25
DIGITALNA EKONOMIJA	27
Dostop do interneta	28
Investicije v informacijsko-komunikacijsko tehnologijo	30
Sektor IKT	31
Strokovnjaki za IKT	33
E-poslovanje v podjetjih	35
E-trgovanje	36
Računalništvo v oblaku	39
Internet stvari	41
Družbeni mediji	42
DESI	43
KRATICE, KRAJŠAVE IN MERSKE ENOTE	44
OKRAJŠAVE IMEN DRŽAV	44

RAČUNALNIKI IN DOSTOP DO INTERNETA

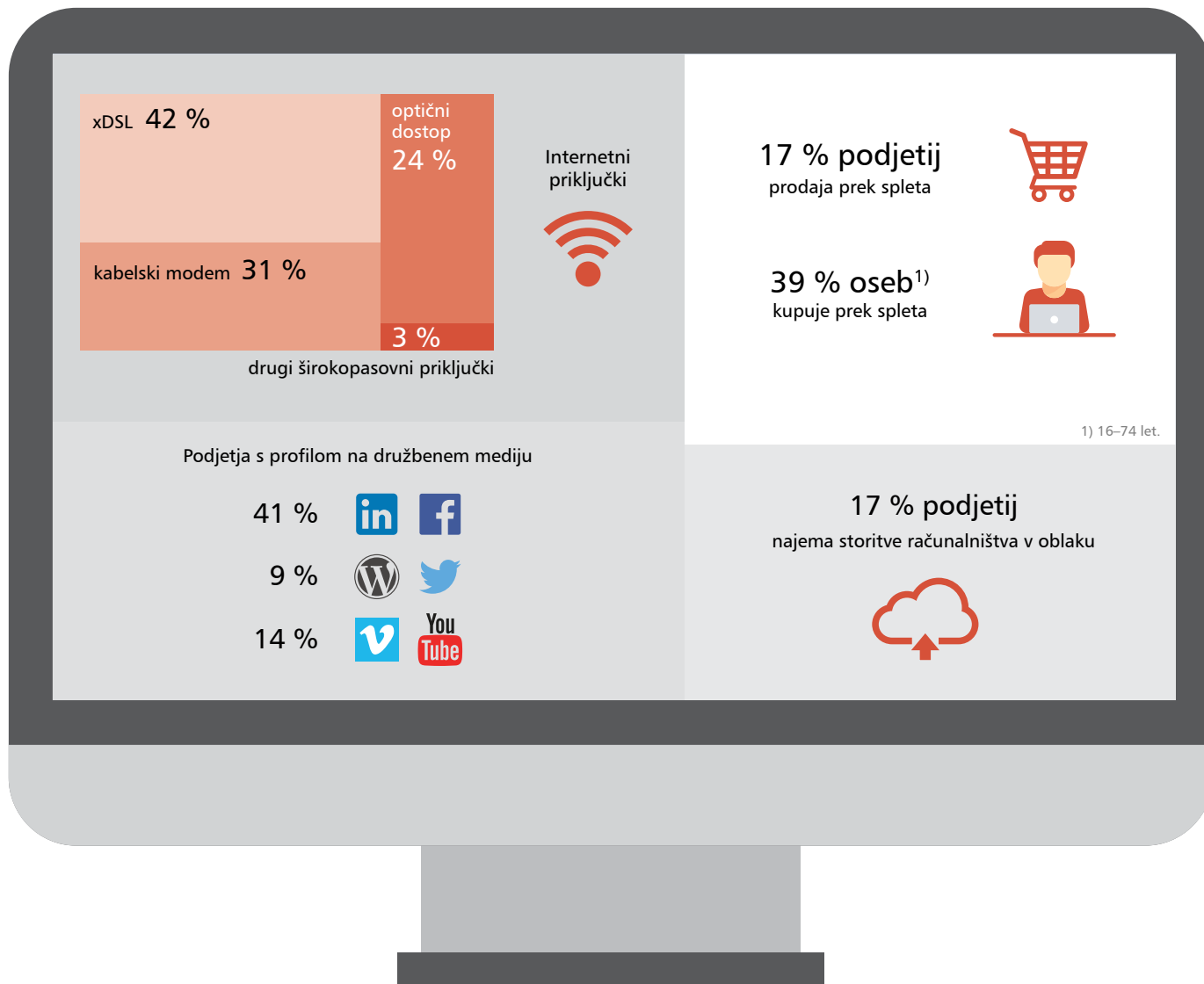

© SURS

E-VEŠČINE

DIGITALNA EKONOMIJA

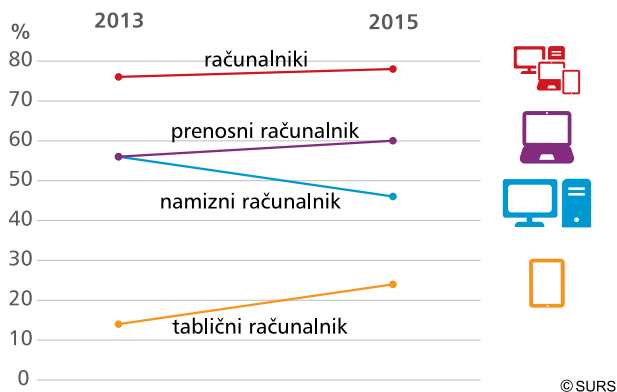
RAČUNALNIKI IN DOSTOP DO INTERNETA

Informacijska družba je prodrla na vsa področja življenja. To je družba, ki temelji na uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), tj. vseh vrst računalnikov, mobilnih telefonov, interneta ipd. Nova tehnologija spreminja naše vsakodnevne aktivnosti in poslovanje podjetij, hkrati pa zahteva od nas novo znanje: e-veščine.

Računalnik – namizni, prenosni, tablični – eden od simbolov informacijske družbe

V 2015 je v Sloveniji imelo računalnik 78 % gospodinjstev (v EU-28: 82 %), v 2013 pa 76 % (v EU-28: 80 %). Število gospodinjstev s prenosnimi in tabličnimi računalniki raste, število tistih z namiznimi pa upada.

Gospodinjstva z računalniki po vrsti računalnika, Slovenija

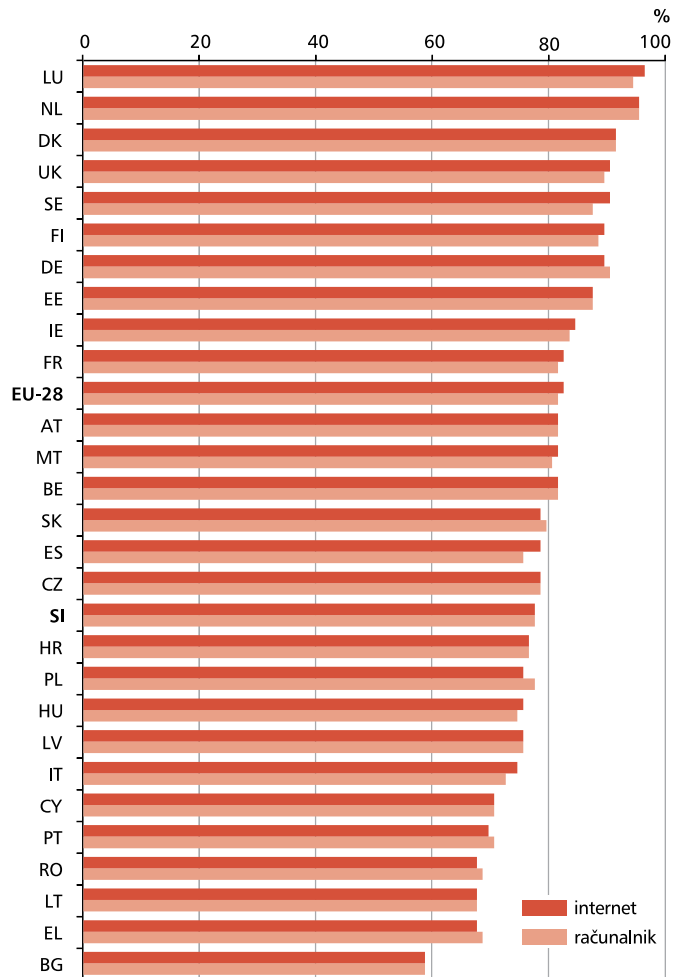
Vir: SURS

Dostop do interneta – svetovnega računalniškega omrežja

Dostop do interneta je v 2015 imelo 78 % gospodinjstev (v EU-28: 83 %). Od 2008 dalje je bil delež takih gospodinjstev pri nas nižji od povprečja v EU-28, razen v 2011, ko je bil enak povprečju v EU-28.

Širokopasovni dostop do interneta so v 2015 imela skoraj vsa gospodinjstva; širokopasovni fiksni dostop jih je imelo 75 % (v EU-28: 72 %), širokopasovni mobilni dostop pa 54 % (v EU-28: 35 %).

Gospodinjstva z računalniki in dostopom do interneta, EU-28, 2015

© SURS

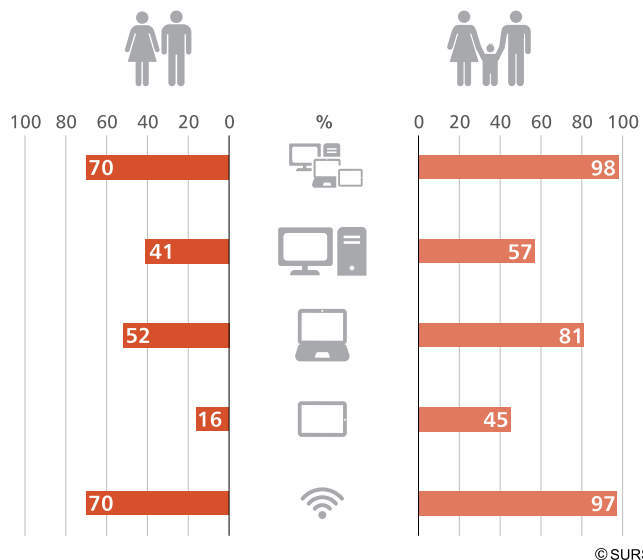
Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 7. 3. 2016)

Med državami članicami EU je bil v 2015 delež gospodinjstev z dostopom do interneta najvišji v Luksemburgu (97 %), potem na Nizozemskem (96 %), sledile so skandinavske države.

Na opremljenost z IKT vplivajo otroci

Med gospodinjstvi z otroki je odstotek takih, ki imajo računalnik in dostop do interneta, višji kot med tistimi brez otrok.

Gospodinjstva z računalniki in dostopom do interneta po tipu gospodinjstva, Slovenija, 2015

Vir: SURS

V 2015 ni imelo dostopa do interneta 22 % gospodinjstev

V 61 % gospodinjstev izmed teh ga niso imeli, ker ga niso potrebovali, v 29 % ga niso imeli, ker za to niso imeli ustreznih znanj oz. veščin, za 28 % je bila oprema predraga, za 25 % so bili stroški dostopa do interneta previsoki. Vendar pa so gospodinjstva z otroki navajala druge vzroke kot tista brez otrok.

V zahodni Sloveniji je odstotek gospodinjstev, opremljenih z računalniki in dostopom do interneta, večji kot v vzhodni Sloveniji.

Gospodinjstva glede na opremljenost z računalniki in dostopom do interneta, kohezijski regiji Slovenije, 2015

Vir: SURS

Uporaba računalnikov

Obseg uporabe računalnika je eden izmed glavnih kazalnikov razvitosti informacijske družbe

V 2015 je računalnik (namizni, prenosni ali tablični) ne glede na namen redno¹ uporabljalo 73 % oseb, starih 16–74 let (v EU-28: 78 %). 60 % oseb je računalnik uporabljalo vsak dan ali skoraj vsak dan (v EU-28: 63 %). 80 % oseb je računalnik že uporabljalo (v EU-28: 84 %).

Redni uporabniki računalnika (16–74 let) po spolu in starostnih razredih, Slovenija in EU-28, 2015

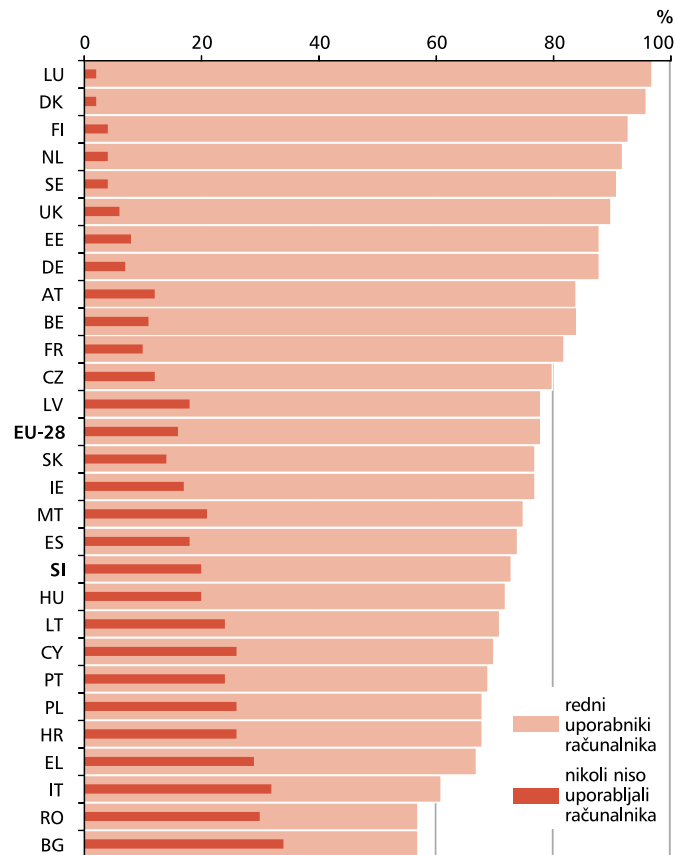
	SI		EU-28	
16–74 let	73		78	
16–24 let	98		94	
25–34 let	96		91	
35–44 let	91		87	
45–54 let	71		81	
55–64 let	48		65	
65–74 let	30		45	

	SI		EU-28	
	moški	ženske	moški	ženske
16–74 let	75	71	80	76
16–24 let	97	99	94	94
25–54 let	85	86	86	86
55–74 let	47	35	61	52

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 8. 3. 2016)

Število rednih uporabnikov računalnika s starostjo oseb upada. V 2015 je bil odstotek teh oseb med osebami, stari 45 ali več let nižji od povprečja v EU-28. Odstotek tistih, ki računalnika še niso uporabljale, pa je bil višji od povprečja v EU-28.

Redni uporabniki in neuporabniki računalnika (16–74 let), EU-28, 2015

© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 8. 3. 2016)

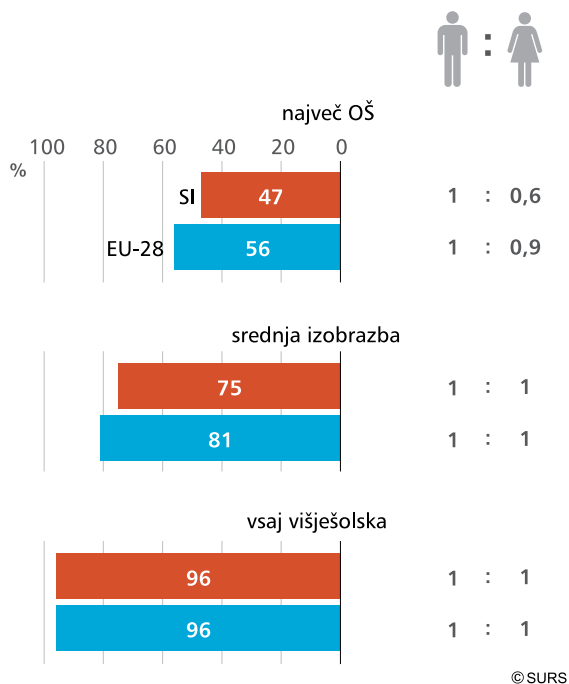
Največ oseb (16–74 let) je računalnik v 2015 redno uporabljalo v Luksemburgu (97 %) in na Danskem (96 %), najmanj pa v Italiji (61 %), Bolgariji in Romuniji (po 57 %). Te tri nazadnje omenjene države so hkrati izkazovale tudi največji odstotek oseb, ki računalnika še niso uporabljale.

1 "Redno" pomeni uporabljati računalnik vsaj enkrat v zadnjih treh mesecih pred izvedbo raziskovanja.

Največ uporabnikov računalnika med študenti, najmanj med upokojenci

V 2015 so v Sloveniji redno uporabljali računalnik skoraj vsi študenti (99 %; v EU-28: 97 %). Med zaposlenimi (zaposlenimi, samozaposlenimi ali pomagajočimi družinskimi člani) je bilo rednih uporabnikov računalnika 90 % (v EU-28: 88 %), med brezposelnimi 75 % (v EU-28: 72 %). Najmanj jih je bilo med upokojenci in drugimi neaktivnimi osebami (36 %), odstotek teh je bil nižji od povprečja v EU-28 (52 %). Polovica (52 %) upokojencev in drugih neaktivnih oseb še nikoli ni uporabljala računalnika (v EU-28: 38 %). Med brezposelnimi je bilo takih 17 % (v EU-28: 18 %).

Redni uporabniki računalnika (16–74 let) glede na izobrazbo in spol, Slovenija in EU-28, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 8. 3. 2016)

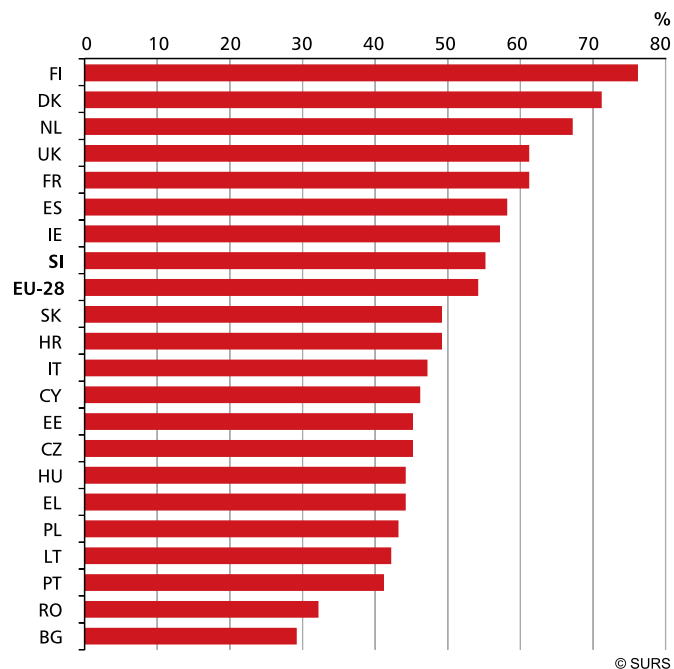
V 2015 je bilo pri nas med osebami z največ osnovnošolsko izobrazbo manj rednih uporabnikov računalnika (v %) kot povprečno v EU-28.

Računalnike uporablja pri svojem delu več kot polovica zaposlenih v podjetjih z vsaj 10 zaposlenimi

Poslovanja brez računalnikov si dandanes ne moremo predstavljati. V 2015 jih je uporabljala večina podjetij (99 %); izjema so bila podjetja v posameznih dejavnostih, v imenu katerih so administrativne aktivnosti opravljala druga podjetja.

Računalnike je v 2015 uporabljalo pri svojem delu 55 % oseb, zaposlenih v podjetjih z vsaj 10 zaposlenimi (v EU-28: 54 %). V majhnih podjetjih je ta delež znašal 56 % (v EU-28: 48 %), v srednje velikih 52 % (v EU-28: 52 %), v velikih podjetjih pa 56 % (v EU-28: 58 %).

Zaposleni v podjetjih z vsaj 10 zaposlenimi, ki pri svojem delu uporabljajo računalnik, EU-28¹⁾, 2015

1) Podatkov za BE, DE, LV, LU, MT, AT, SE ni bilo.

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 30. 4. 2016)

Največ zaposlenih (v %) je v 2015 uporabljalo pri svojem delu računalnik v skandinavskih državah (med temi je bila prva Finska), najmanj pa v Bolgariji.

Uporaba interneta

Internet uporabljamo v zasebnem in poslovnem življenju – za informiranje, komuniciranje, izobraževanje ipd.

V 2015 je internet redno² uporabljalo 73 % oseb, starih 16–74 let (v EU-28: 79 %). Vsak dan ali skoraj vsak dan ga je uporabljalo 61 % oseb izmed teh (v EU-28: 67 %). Internet je že uporabljalo 78 % oseb (v EU-28: 83 %).

Redni uporabniki interneta (16–74 let) po spolu in starostnih razredih, Slovenija in EU-28, 2015

	SI		EU-28	
16–74 let	73		79	
16–24 let	99		96	
25–34 let	97		94	
35–44 let	93		89	
45–54 let	71		82	
55–64 let	46		66	
65–74 let	27		45	

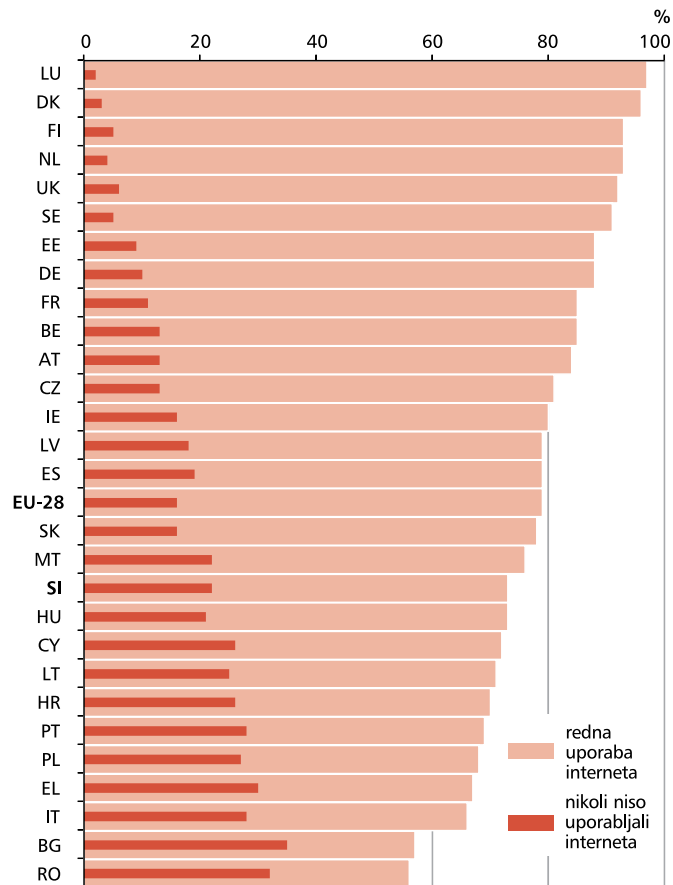
	SI		EU-28	
	moški	ženske	moški	ženske
16–74 let	75	71	81	78
16–24 let	96	100	99	97
25–54 let	87	86	88	88
55–74 let	43	34	61	52

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 8. 3. 2016)

Delež rednih uporabnikov interneta (16–74 let) je bil v Sloveniji v 2015 nižji od povprečja v EU-28.

Delež oseb, ki interneta še niso uporabljale (16–74 let), je bil višji od povprečja v EU-28.

Redni uporabniki in neuporabniki interneta (16–74 let), EU-28, 2015

© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 8. 3. 2016)

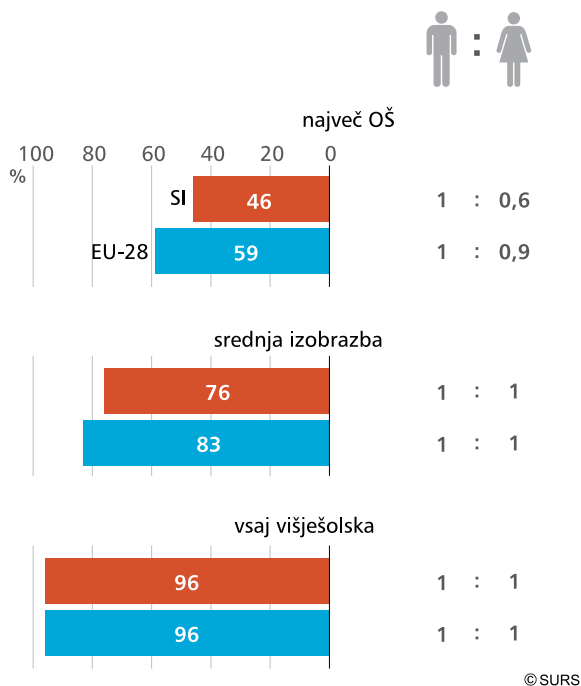
Tudi rednih uporabnikov interneta je bilo tako kot rednih uporabnikov računalnika največ v Luksemburgu (97 %) in na Danskem (96 %), najmanj pa v Romuniji (56 %), Bolgariji (57 %) in Italiji (66 %).

2 "Redno" pomeni uporabljati internet vsaj enkrat v zadnjih treh mesecih pred izvedbo raziskovanja.

Tudi rednih uporabnikov interneta je največ med študenti, najmanj med upokojenci

Tudi internet so v 2015 redno uporabljali vsi študenti. Med zaposlenimi (zaposlenimi, samozaposlenimi ali pomagajočimi družinskimi člani) je bilo rednih uporabnikov interneta 90 % (v EU-28: 90 %), med brezposelnimi 75 % (v EU-28: 77 %) in med upokojenci in drugimi neaktivnimi osebami 35 % (v EU-28: 53 %). Med brezposelnimi ga 19 % do takrat še nikoli ni uporabljalo (v EU-28: 17 %), med upokojenci in drugimi neaktivnimi osebami pa je bilo takih 56 % (v EU-28: 40 %).

Redni uporabniki interneta (16–74 let) glede na spol in izobrazbo, Slovenija in EU-28, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 8. 3. 2016)

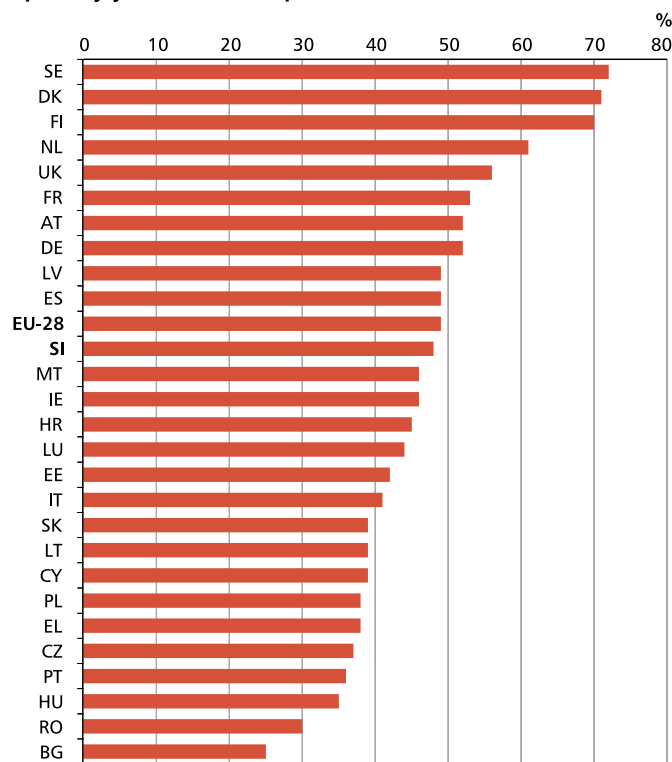
Pri nas je bilo v 2015 manj rednih uporabnikov interneta kot povprečno v EU-28 med osebami z največ končano OŠ in tudi med tistimi s srednjo izobrazbo (velja za oba spola).

Uporaba interneta v podjetjih z vsaj 10 zaposlenimi

V 2015 je imelo v Sloveniji dostop do interneta 99 % podjetij; ta so imela fiksni ali mobilni širokopasovni dostop do interneta. Dostop do interneta so imela vsa srednje velika in velika podjetja ter 98 % majhnih podjetij.

Z internetom povezane računalnike je pri svojem delu uporabljalo 48 % zaposlenih oseb (v EU-28: 49 %). V majhnih podjetjih je to veljalo za 52 % zaposlenih (v EU-28: 45 %), v srednje velikih za 46 % (v EU-28: 48 %) in v velikih podjetjih za 48 % (v EU-28: 52 %).

Zaposleni v podjetjih z vsaj 10 zaposlenimi, ki pri svojem delu uporabljajo z internetom povezane računalnike, EU-28¹⁾, 2015

1) Podatkov za BE ni bilo.

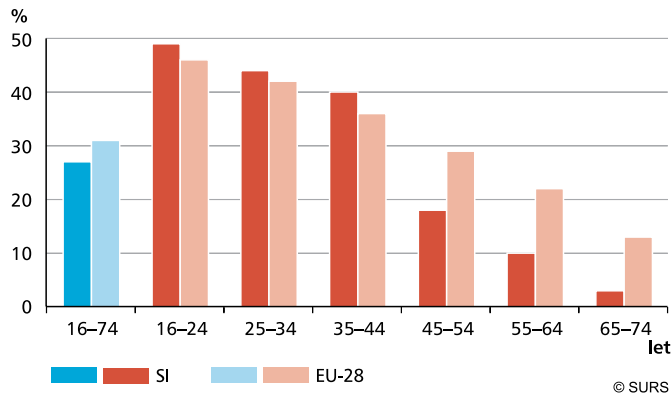
Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 31. 3. 2016)

Mobilna uporaba interneta

Dostop do interneta kjer koli in kadar koli

Uporaba interneta ni omejena le na dom, delovno mesto, šolo ipd. ali na dostop prek fiksnih internetnih povezav. S prenosnimi napravami (prenosnimi ali tabličnimi računalniki, mobilnimi oz. pametnimi telefoni, e-bralniki, pametnimi urami) dostopamo do interneta prek mobilnih internetnih povezav kjer koli in kadar koli ga potrebujemo. Mobilne internetne povezave omogočajo povezljivost vsepovsod in s tem dostop do informacij kjer koli in kadar koli. Čedalje hitrejša mobilna internetna povezava omogočajo razvoj novih storitev in spreminjajo vsakdanje življenje in poslovanje podjetij.

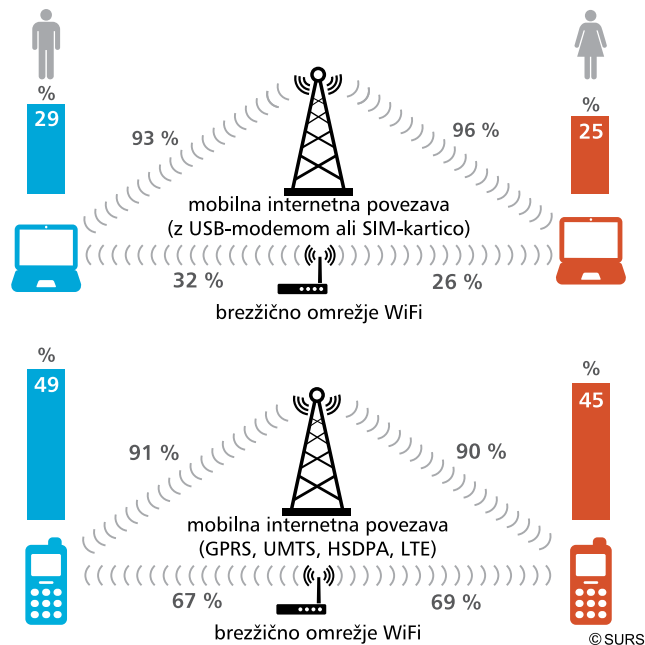
Uporabniki interneta (16–74 let), ki dostopajo do interneta prek prenosnega ali tabličnega računalnika zunaj doma, šole ali delovnega mesta, po starostnih skupinah, Slovenija in EU-28, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 9. 3. 2016)

V 2015 je dostopalo do interneta zunaj doma ali delovnega mesta prek prenosnega ali tabličnega računalnika 27 % oseb (16–74 let). Skoraj vsi so dostopali do interneta prek mobilnih telefonskih omrežij (94 %), 29 % pa prek brezžičnega omrežja WiFi. 47 % oseb je dostopalo do interneta prek mobilnega telefona, in sicer 91 % od teh prek mobilnih telefonskih omrežij, 68 % pa prek brezžičnega omrežja WiFi. 2 % oseb sta zunaj doma, šole ali delovnega mesta dostopala do interneta prek drugih mobilnih naprav (e-bralnika, ročne igralne konzole ipd).

Uporabniki mobilnih naprav za dostop do interneta zunaj doma ali delovnega mesta po vrstah teh naprav, po spolu, Slovenija, 2015

Vir: SURS

Mobilni dostop do interneta pridobitev tudi za podjetja

Prenosne naprave in mobilne internetne povezave za dostop do e-pošte, dokumentov ali namenskih aplikacij podjetja so pridobitev za poslovanje podjetij, za povečanje produktivnosti. Zaposleni lahko tako dostopajo do virov podjetja od koderkoli.

V 2015 je zaposlenim dodelilo prenosne naprave, ki so uporabljale mobilna telefonska omrežja (vsaj 3G-tehnologijo) za odstop do interneta, 76 % podjetij (z vsaj 10 zaposlenimi). 59 % podjetij je do mobilnega interneta dostopalo prek prenosnega ali tabličnega računalnika, 71 % prek mobilnega (pametnega) telefona. Prenosne naprave, ki omogočajo dostop do interneta prek mobilnih telefonskih omrežij, so podjetja v 2015 dodelila 17 % zaposlenih oseb (v letu 2014: 14 %).

E-VEŠČINE

E-veščine – to so znanja, spretnosti, ki smo jih osvojili in jih znamo uporabljati – sestavljajo 4 skupine e-veščin, ki se merijo s številom posameznih aktivnosti, ki jih posamezniki izvedejo in ki so povezane z uporabo IKT (tj. vseh vrst računalnikov, prenosnih naprav, programske opreme in interneta).

Informacijske e-veščine

- iskanje informacij o izdelkih ali storitvah prek interneta
- iskanje informacij o zdravju prek interneta
- pridobivanje informacij na spletnih straneh javnih ustanov
- kopiranje ali premikanje datotek ali map
- uporaba prostora za hrambo na internetu

Komunikacijske e-veščine

- pošiljanje ali prejetje e-pošte
- sodelovanje v spletnih družabnih omrežjih (ustvarjanje, urejanje profila ali pošiljanje sporočil)
- telefoniranje ali videotelefoniranje prek interneta
- nalaganje lastnih fotografij, videoposnetkov, besedil na spletne strani

E-veščine za reševanje problemov

- prenašanje datotek ali map med računalniki in drugimi napravami
- nameščanje programske opreme ali aplikacij
- spreminjanje nastavitev programske opreme, tudi operacijskih sistemov ali varnostnih programov
- nakupi prek spleta v zadnjih 12 mesecih
- prodajanje prek spletnih strani
- udeležba na spletnem tečaju
- uporaba spletnega gradiva za izobraževanje
- komuniciranje s predavatelji ali študenti prek izobraževalnih spletnih strani ali portalov
- uporaba storitev e-bančništva

E-veščine za uporabo programske opreme

- uporaba programske opreme za urejanje besedil
- uporaba programske opreme za delo s preglednicami
- uporaba naprednih funkcij programske opreme za delo s preglednicami (filtriranje, sortiranje podatkov, uporaba formul, izdelava grafikonov)
- uporaba programske opreme za urejanje slik, video-ali avdiodatotek
- izdelava predstavitev ali dokumentov z vključitvijo besedila, slike, tabele ali grafikona
- programiranje ali pisanje računalniškega programa

©SURS

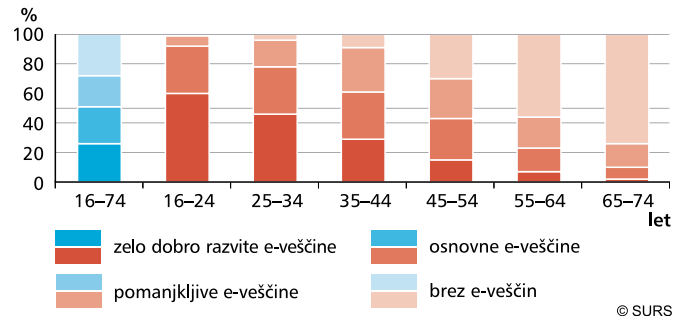
Stopnje obvladovanja e-veščin so:

- e-veščine obvladuje zelo dobro – to pomeni, da posameznik zelo dobro obvlada e-veščine v vseh 4 skupinah;
- obvladuje osnovne e-veščine – to pomeni, da obvlada osnovne e-veščine iz vsake skupine;
- e-veščine obvladuje pomanjkljivo – to pomeni, da ne obvlada nobene e-veščine iz najmanj ene in največ treh skupin e-veščin;
- nima e-veščin – to pomeni, da ni izvedel nobene aktivnosti v nobeni skupini ali ni uporabljal interneta v zadnjih 3 mesecih ali še nikoli.

Digitalna pismenost pomemben dejavnik pri uveljavljanju oseb v družbi

E-veščine (digitalna pismenost) so veščine, ki so potrebne za uporabo računalnikov, mobilnih naprav in interneta (IKT), in za izvajanje različnih aktivnosti prek spleta (od uporabe storitev e-uprave, iskanja vseh vrst informacij, do različnih oblik komuniciranja ipd.).

Osebe (16–74 let) po stopnji obvladovanja e-veščin, po starostnih skupinah, Slovenija, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 9. 3. 2016)

V 2015 je imelo v Sloveniji zelo dobro razvite e-veščine 26 % oseb, starih 16–74 let (v EU-28: 28 %); osnovne e-veščine je obvladovalo 25 % (v EU-28: 27 %), e-veščine je pomanjkljivo obvladovalo 21 % (v EU-28: 23 %), brez e-veščin pa je bilo 28 % teh oseb (v EU-28: 22 %).

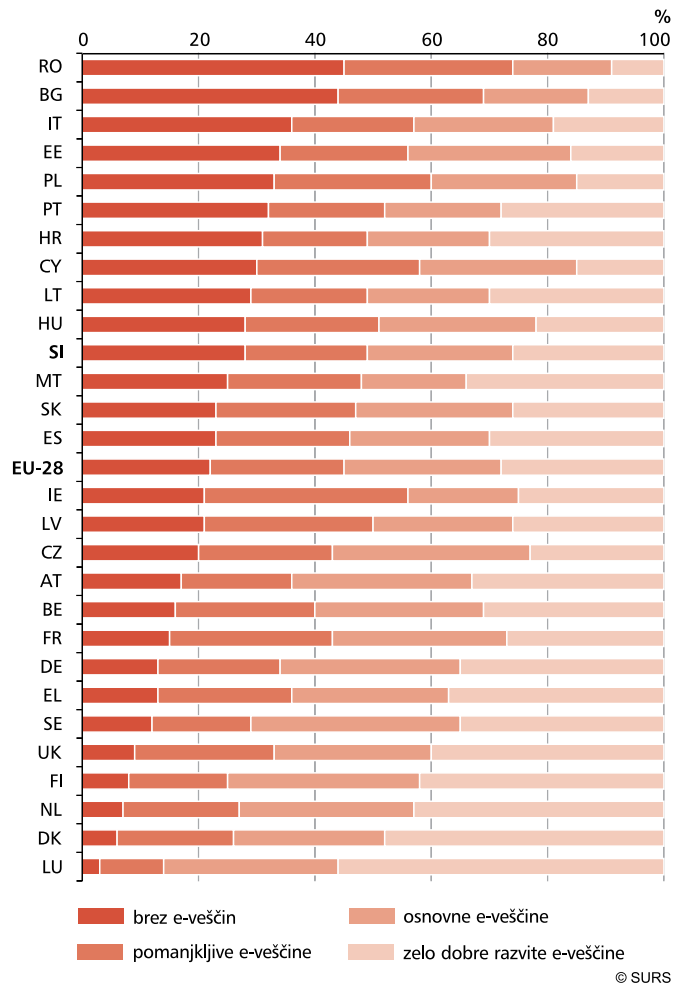
Osebe (16–74 let) po stopnji obvladovanja e-veščin, po spolu, Slovenija in EU-28, 2015

	SI		EU-28	
	moški	ženske	moški	ženske
Zelo dobro razvite e-veščine	26	26	31	26
Osnovne e-veščine	25	26	27	27
Pomanjkljive e-veščine	24	19	22	24
Brez e-veščin	25	29	20	23

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 14. 3. 2016)

V 2015 je bilo v Sloveniji brez ustreznih e-veščin več žensk kot moških.

Osebe (16–74 let) po stopnji obvladovanja e-veščin, EU-28, 2015

Vir: Evropska komisija (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-scoreboard>, 14. 3. 2016)

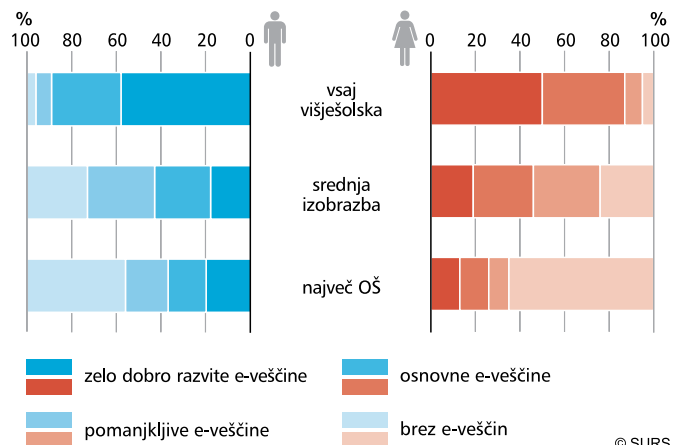
Med državami članicami EU-28 je imelo največ oseb (v %) zelo dobro razvite e-veščine v Luksemburgu, najmanj pa v Romuniji.

Višja stopnja izobrazbe, bolj razvite e-veščine

Zelo dobro razvite e-veščine so v Sloveniji imele osebe z vsaj višješolsko izobrazbo. Med osebami, starimi 16–74 let, z vsaj višješolsko izobrazbo je bilo 53 % takih z zelo dobro razvitimi e-veščinami (v EU-28: 50 %), 34 % z osnovnimi e-veščinami (v EU-28: 33 %), 8 % s pomanjkljivimi e-veščinami (v EU-28: 13 %) in 5 % brez e-veščin (v EU-28: 4 %).

Med ženskami z največ osnovnošolsko izobrazbo je bilo največ takih, ki so bile brez e-veščin.

Osebe (16–74 let) po stopnji obvladovanja e-veščin po izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2015

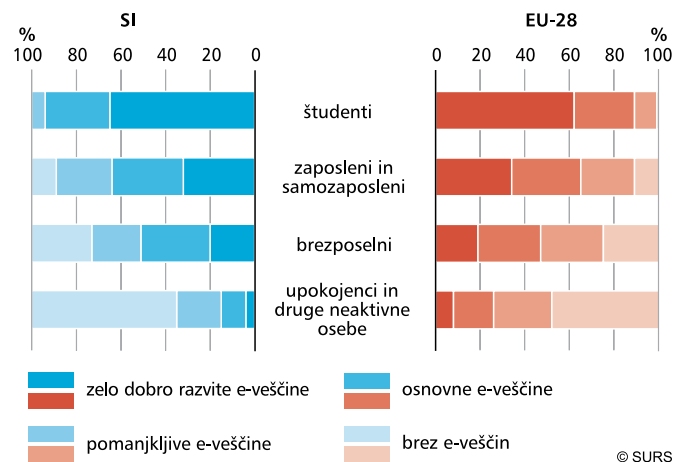

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 14. 3. 2016)

Obvladovanje e-veščin prednost in hkrati nujnost na trgu dela

Zelo dobro razvite e-veščine je v 2015 imelo v Sloveniji 32 % zaposlenih in samozaposlenih; brez e-veščin jih je bilo 11 % (tako kot v povprečju v EU-28). Med brezposelnimi je bilo oseb brez e-veščin 27 % (v EU-28: 25 %). Med upokojenci in drugimi neaktivnimi osebami je bil odstotek oseb brez e-veščin ali s pomanjkljivim obvladovanjem teh veščin precejšen.

Osebe (16–74 let) po stopnji obvladovanja e-veščin in statusu aktivnosti, Slovenija in EU-28, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 14. 3. 2016)

Informacijske e-veščine

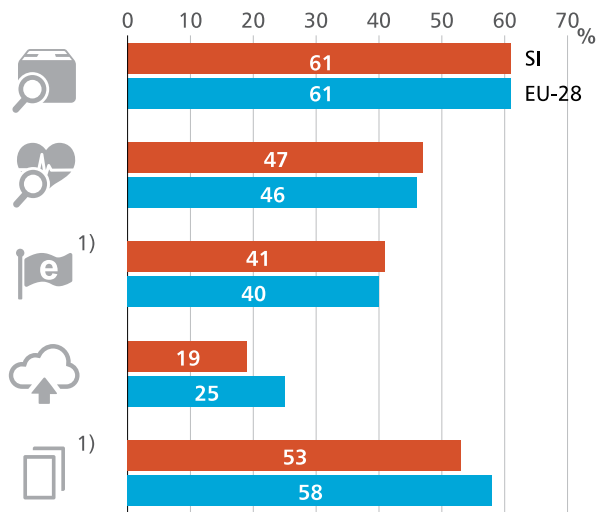

Osebe z informacijskimi e-veščinami imajo znanja, ki jim omogočajo prepoznavanje, iskanje, pridobivanje, shranjevanje in analiziranje digitalnih informacij ter presojanje njihove pomembnosti in namena. Stopnja obvladovanja teh veščin se meri s številom aktivnosti, ki jih osebe izvedejo. Če so izvedle eno aktivnost, se šteje, da obvladajo osnovne informacijske e-veščine; če so izvedle več kot eno, se šteje, da so njihove informacijske e-veščine dobro razvite oz. da obvladujejo zahtevnejše informacijske e-veščine.

V 2015 je bilo v Sloveniji med osebami, starimi 16–74 let, takih, ki so informacijske e-veščine obvladovale v večji ali manjši meri, 70 % (v EU-28: 75 %); 62 % jih je dobro obvladovalo zahtevnejše (v EU-28: 65 %), 8 % pa osnovne informacijske e-veščine (v EU-28: 10 %).

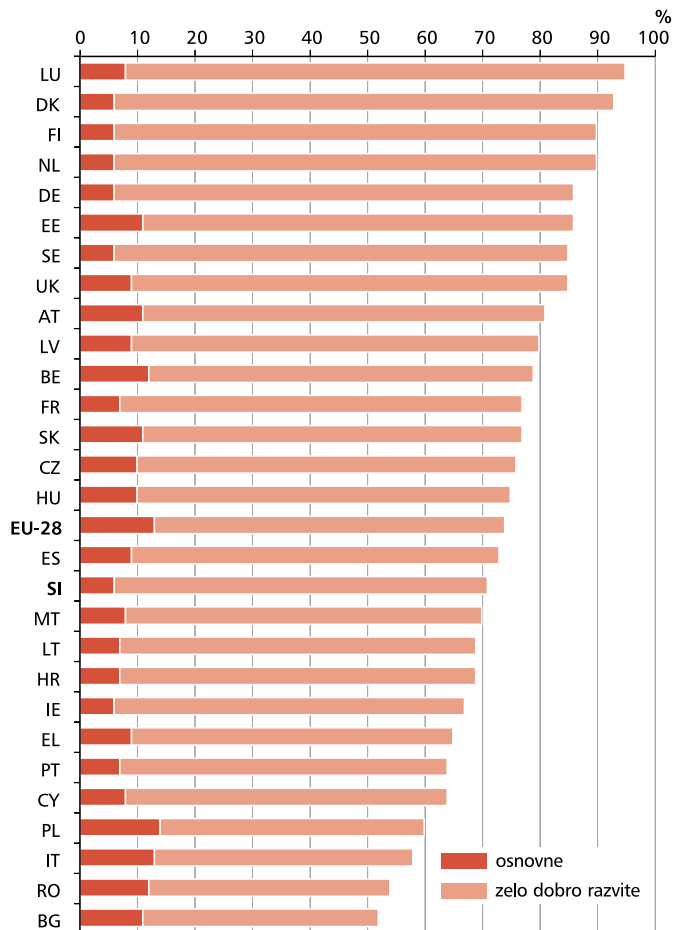
Razvitost informacijskih e-veščin merimo s številom naslednjih aktivnosti, ki so jih izvedli redni uporabniki interneta v zadnjih 3 ali 12 mesecih (pred anketiranjem):

Osebe (16–74 let) z informacijskimi e-veščinami glede na izvedene aktivnosti, Slovenija in EU-28, 2015

1) Uporabniki v zadnjih 12 mesecih, drugi v zadnjih 3 mesecih.
Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 15. 3. 2016)

Osebe (16–74 let) z informacijskimi e-veščinami po stopnji obvladovanja teh e-veščin, EU-28, 2015

© SURS

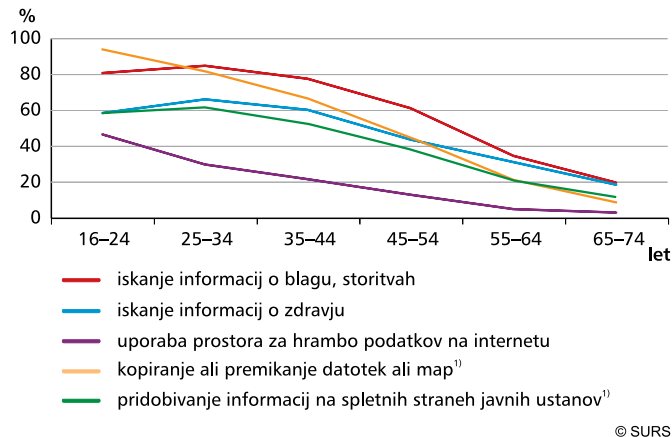
Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 15. 3. 2016)

Med državami članicami EU-28 je največ oseb (v %) zelo dobro obvladovale zahtevnejše informacijske e-veščine v Luksemburgu in na Danskem, najmanj pa v Bolgariji.

Informacijske e-veščine ima večina mlajše generacije

V 2015 jih je imelo v Sloveniji 98 % 16–24-letnikov; zahtevnejše informacijske e-veščine jih je zelo dobro obvladovalo 91 %, osnovne informacijske e-veščine pa 7 %. Skoraj vsi so kopirali ali premikali datoteke ali mape (94 %), hkrati pa so v največjem odstotku uporabljali prostor za hrambo podatkov na internetu (47 %).

Osebe (16–74 let) z informacijskimi e-veščinami glede na izvedene aktivnosti, po starostnih razredih, Slovenija, 2015

1) Izvedli aktivnost v zadnjih 12 mesecih, drugi v zadnjih 3 mesecih.

Vir: SURS

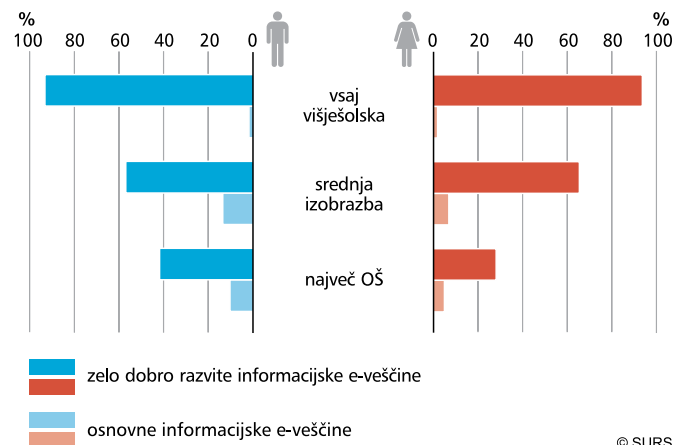
Informacije o blagu ali storitvah na internetu so v največjem odstotku (85 %) iskali 25–34-letniki, prav tako tudi informacije o zdravju (66 %); v zadnjih 12 mesecih jih je največ iskalo informacije na spletnih straneh javnih ustanov (62 %).

93 % 25–34-letnikov je informacijske e-veščine obvladovalo v večji ali manjši meri; zahtevnejše informacijske e-veščine jih je zelo dobro obvladovalo 88 %, osnove teh veščin pa 5 %.

Odstotka moških in žensk z informacijskimi e-veščinami sta skoraj enaka

V Sloveniji je v 2015 informacijske e-veščine v večji ali manjši meri obvladovalo 70 % moških (v EU-28: 76 %); zahtevnejše informacijske e-veščine jih je zelo dobro obvladovalo 60 % (v EU-28: 66 %), osnovne informacijske e-veščine pa 10 % (v EU-28: 10 %). Med ženskami jih je informacijske e-veščine bolj ali manj obvladovalo 68 % (v EU-28: 73 %); zahtevnejše informacijske e-veščine jih je zelo dobro obvladovalo 63 % (enako povprečju v EU-28), osnovne informacijske e-veščine pa 5 % (v EU-28: 10 %).

Osebe (16–74 let) z informacijskimi e-veščinami po stopnji obvladovanja e-veščin, po izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 15. 3. 2016)

Komunikacijske e-veščine

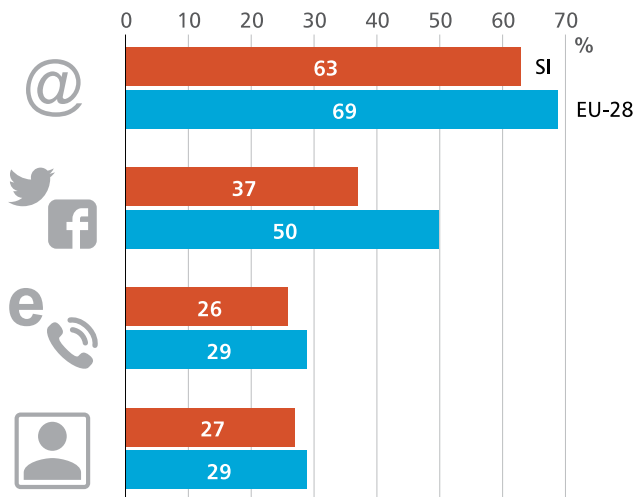

Osebe s komunikacijskimi e-veščinami imajo znanje, ki jim omogoča komunikacijo s pomočjo digitalnih tehnologij; te jim omogočajo, da na primer delijo informacije in različne vsebine (slike, besedila, avdio-, videovsebine) z drugimi v omrežjih, da sodelujejo z njimi ipd. Stopnja obvladovanja teh veščin se meri s številom aktivnosti, ki jih osebe izvedejo. Če so izvedle eno aktivnost, se šteje, da obvladujejo osnovne komunikacijske e-veščine; če so jih izvedle več, pomeni, da obvladujejo zahtevnejše komunikacijske e-veščine.

V Sloveniji je v 2015 take e-veščine obvladovalo v večji ali manjši meri 67 % oseb (v EU-28: 74 %), starih 16–74 let, 46 % jih je komunikacijske e-veščine obvladovalo zelo dobro (v EU-28: 56 %), 21 % pa osnovne komunikacijske e-veščine (v EU-28: 18 %).

Stopnjo obvladovanja komunikacijskih e-veščin merimo s številom naslednjih aktivnosti, ki so jih redni uporabniki interneta izvedli v zadnjih 3 ali 12 mesecih pred anketiranjem:

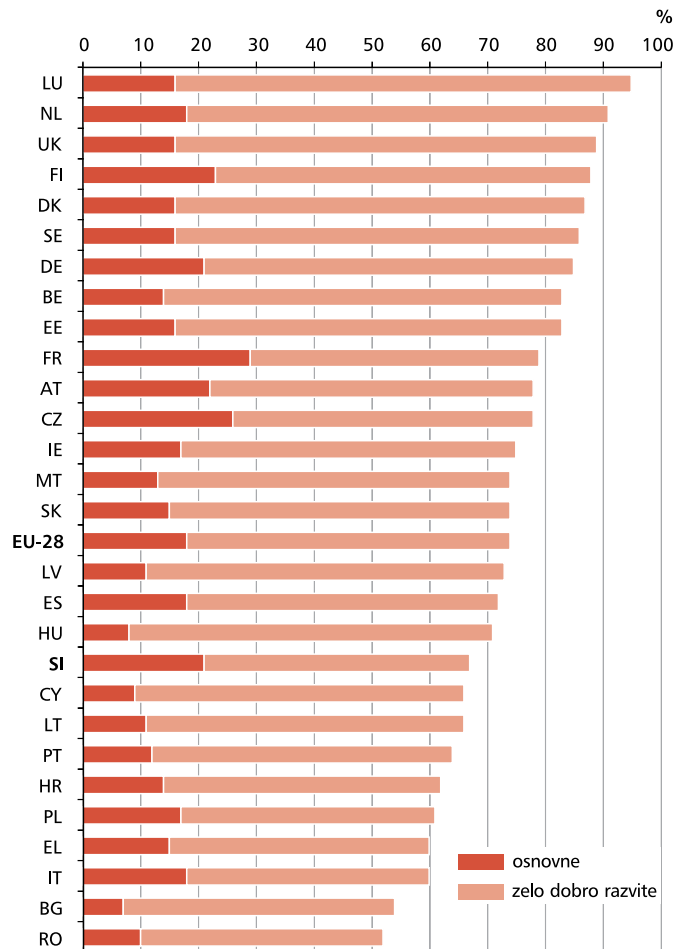
Osebe (16–74 let) s komunikacijskimi e-veščinami glede na izvedene aktivnosti, Slovenija in EU-28, 2015

1) Uporabniki v zadnjih 3 mesecih.

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 16. 3. 2016)

Osebe (16–74 let) s komunikacijskimi e-veščinami po stopnji obvladovanja teh e-veščin, EU-28, 2015

© SURS

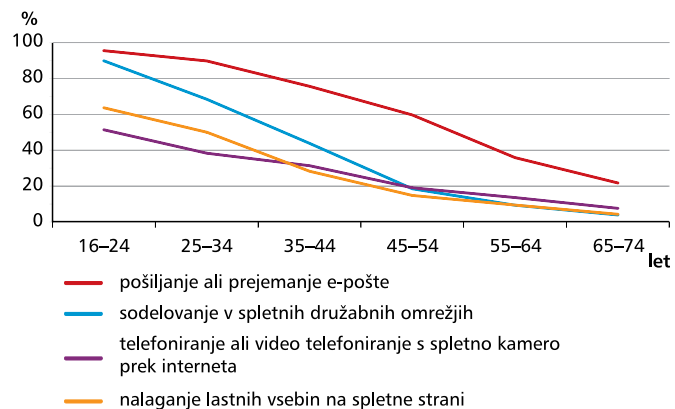
Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 16. 3. 2016)

Med državami članicami EU-28 je bil odstotek oseb z zelo dobrim obvladovanjem komunikacijskih e-veščin najvišji v Luksemburgu, najnižji pa v Romuniji in Bolgariji.

Komunikacijske e-veščine ima večina mlajše generacije

Komunikacijske e-veščine so bolj ali manj obvladovali v največjem odstotku oz. skoraj vsi 16–24-letniki (99 %) in velika večina 25–34-letnikov (95 %). 16–24-letniki so bili najbolj aktivni tudi pri pošiljanju ali prejemanju e-pošte (96 %), pri sodelovanju v spletnih družabnih omrežjih (90 %), pri nalaganju lastnih vsebin (slik, besedil, avdio- ali videovsebin) na spletne strani (64 %) ter pri telefoniranju ali videotelefoniranju s spletno kamero prek interneta (51 %).

Osebe (16–74 let) s komunikacijskimi e-veščinami glede na izvedene aktivnosti¹⁾ in po starostnih razredih, Slovenija, 2015

© SURS

1) Izvedli aktivnosti v zadnjih 3 mesecih.

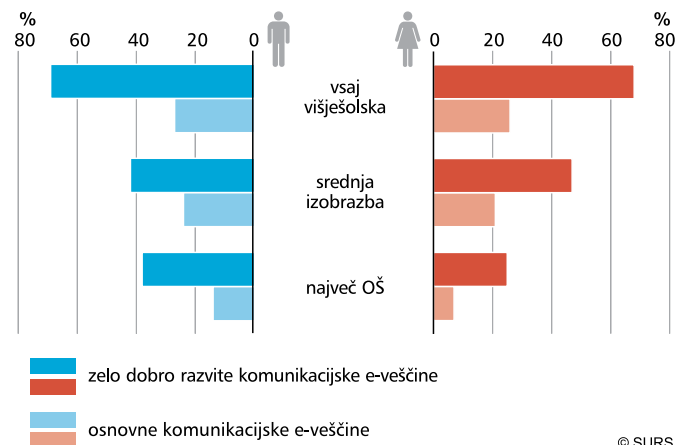
Vir: SURS

Tudi pri komunikacijskih e-veščinah moški in ženske skoraj izenačeni

Med moškimi v Sloveniji (16–74 let) je bilo v 2015 takih s komunikacijskimi e-veščinami 69 % (v EU-28: 76 %); skoraj polovica jih je te e-veščine obvladovala zelo dobro (46 %; v EU-28: 57 %), skoraj četrtina pa je obvladovala osnovne (23 %; v EU-28: 19 %).

Med ženskami je bilo vseh s temi e-veščinami 66 % (v EU-28: 74 %); zelo dobro so jih obvladovale v 47 % (v EU-28: 56 %), osnovne komunikacijske e-veščine pa jih je obvladovalo 19 % (v EU-28: 18 %).

Osebe (16–74 let) s komunikacijskimi e-veščinami po stopnji obvladovanja e-veščin, po izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2015

© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 16. 3. 2016)

E-veščine za reševanje problemov

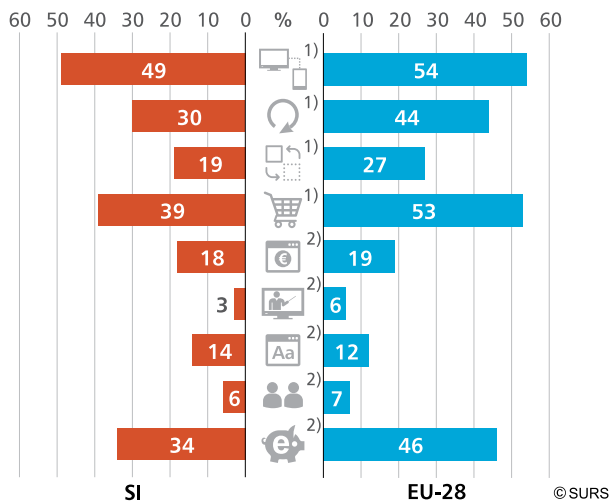

Osebe z e-veščinami za reševanje problemov imajo znanja, ki jim omogočajo reševanje tehničnih, konceptualnih problemov z digitalnimi sredstvi, kreativno uporabljajo digitalna orodja oz. poznajo spletne storitve. Stopnja obvladovanja teh e-veščin se meri s številom aktivnosti, ki so bile izvedene v opazovanem obdobju. Če so izvedle vsaj eno aktivnost za reševanje problemov in eno iz poznavanja spletnih storitev, se šteje, da te e-veščine obvladujejo zelo dobro; če so izvedle le eno od teh aktivnosti, pa se šteje, da poznajo osnovne e-veščine za reševanje problemov.

E-veščine za reševanje problemov je obvladovalo v večji ali manjši meri 63 % oseb (v EU-28: 71 %), starih 16–74 let. Zelo dobro jih je obvladovalo 43 % izmed teh oseb (v EU-28: 52 %), osnovne pa 20 % teh oseb (v EU-28: 19 %).

Stopnjo obvladovanja e-veščin za reševanje problemov merimo s številom naslednjih aktivnosti, ki so jih redni uporabniki interneta izvedli v zadnjih 3 ali 12 mesecih pred anketiranjem:

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za reševanje problemov glede na izvedene aktivnosti, Slovenija in EU-28, 2015

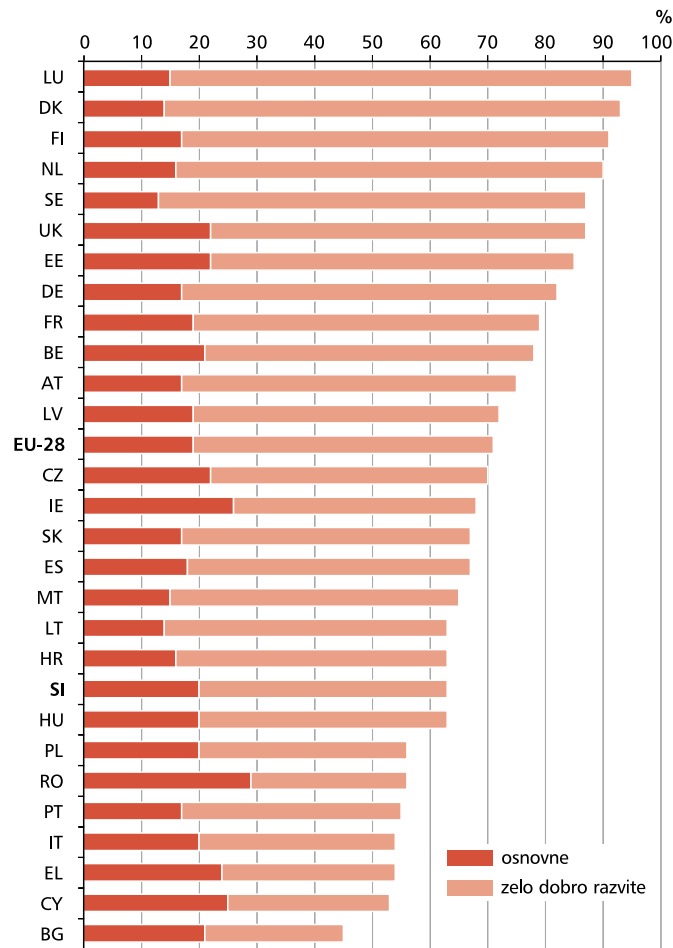

1) Uporabniki v zadnjih 12 mesecih.

2) Uporabniki v zadnjih 3 mesecih.

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 16. 3. 2016)

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za reševanje problemov po stopnji obvladovanja teh e-veščin, EU-28, 2015

© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 16. 3. 2016)

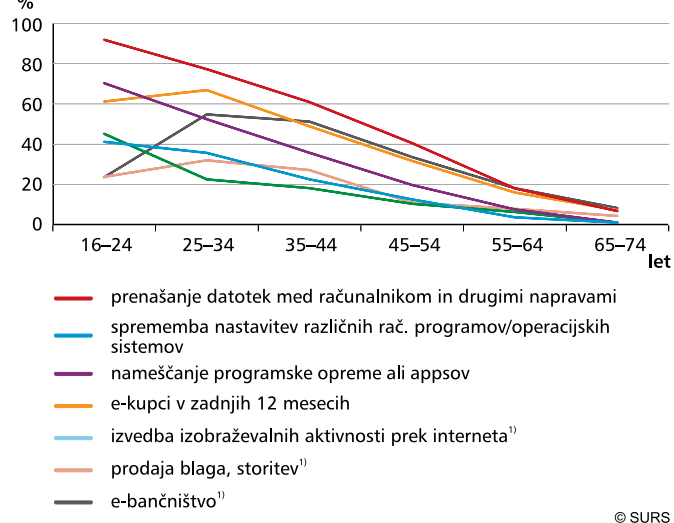
Odstotek oseb, ki zelo dobro obvladujejo zahtevnejše e-veščine za reševanje problemov, je bil v EU-28 največji v Luksemburgu, najmanjši pa v Bolgariji.

Največ programske opreme ali appsov namestijo 16–24-letniki

E-veščine za reševanje problemov so najboljše in v največjem odstotku obvladovali 16–24-letniki: 98 % (v 74 % so jih obvladovali zelo dobro, v 24 % so obvladovali osnovne e-veščine za reševanje problemov). 16–24-letniki so v največjih odstotkih izvedli naslednje aktivnosti: nameščanje programske opreme ali appsov (70 %), spreminjanje nastavitev programske opreme (41 %), prenašanje datotek med računalniki in drugimi napravami (92 %). Hkrati so tudi v velikem številu uporabljali spletnega gradiva za izobraževanja (37 %) in komuniciranje s predavatelji ali študenti prek spletnih strani ali portalov (23 %).

Tudi med 25–34-letniki je bil odstotek takih z e-veščinami za reševanje problemov precejšen (91 %): 72 % jih je te veščine obvladovalo zelo dobro, 19 % pa je obvladovalo osnovne. Osebe v tej starostni skupini so v največji meri uporabljale storitve e-bančništva (55 %), prodajale izdelke ali storitve prek interneta (32 %), nakupovale prek spleta v zadnjih 12 mesecih (67 %) in se udeleževale spletnega tečaja (6 %).

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za reševanje problemov glede na izvedene aktivnosti in po starostnih razredih, Slovenija, 2015

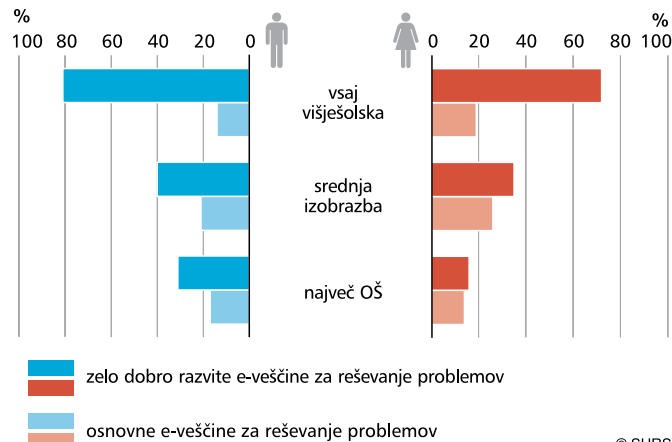
1) Izvedli aktivnosti v zadnjih 3 mesecih, drugi v zadnjih 12 mesecih.

Vir: SURS

Moški in ženske skoraj izenačeni

E-veščine za reševanje problemov je v Sloveniji v 2015 obvladovalo v večji ali manjši meri 64 % moških (v EU-28: 74 %) in 61 % žensk (v EU-28: 69 %); zelo dobro jih je obvladovalo 45 % moških (v EU-28: 56 %) in 40 % žensk (v EU-28: 48 %), osnovne pa je obvladovalo 19 % moških (v EU-28: 18 %) in 21 % žensk (v EU-28 prav toliko).

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za reševanje problemov po stopnji obvladovanja e-veščin, po izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2015

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 16. 3. 2016)

E-veščine za uporabo programske opreme

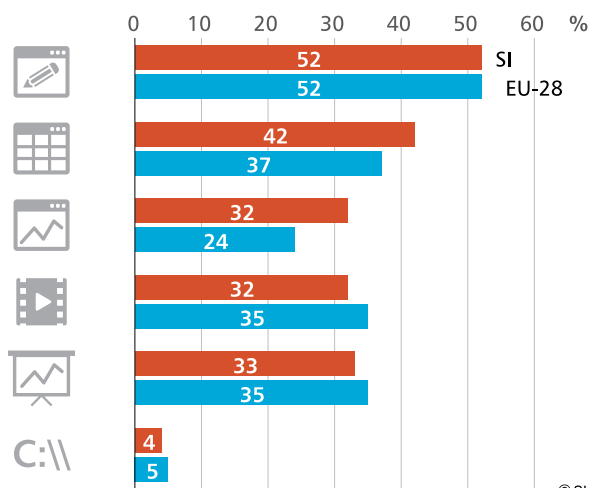

Osebe z e-veščinami za uporabo programske opreme imajo znanja, potrebna za uporabo različnih programov za ustvarjanje ali urejanje vsebin (besedil, slik, videoposnetkov), za izdelavo kreativne vsebine, programiranje ipd. Stopnja obvladovanja teh spretnosti se spremlja s številom aktivnosti, ki so jih osebe izvedle. Če so izvedle vsaj eno naprednejšo aktivnost, se šteje, da te e-veščine obvladajo zelo dobro; če niso izvedle nobene naprednejše aktivnosti, se šteje, da poznajo osnovne e-veščine za uporabo programske opreme.

E-veščine za uporabo programske opreme je v Sloveniji v 2015 bolj ali manj obvladovalo 54 % oseb (v EU-28: 58 %), starih 16–74 let. Zelo dobro je te veščine obvladovalo 40 % teh oseb (v EU-28: 39 %), osnovne pa 14 % (v EU-28: 19 %).

Stopnjo obvladovanja e-veščin za uporabo programske opreme merimo s številom naslednjih izbranih aktivnosti, ki so jih redni uporabniki interneta izvedli v zadnjih 12 mesecih pred anketiranjem:

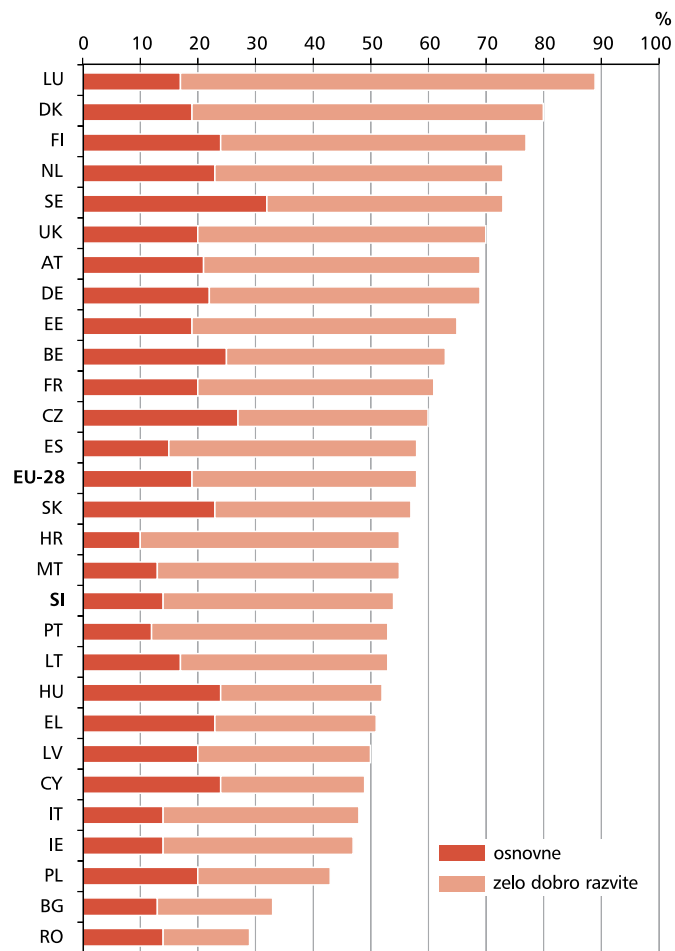
Osebe (16–74 let) z e-veščinami za uporabo programske opreme glede na izvedene aktivnosti¹⁾, Slovenija in EU-28, 2015

1) Uporabniki v zadnjih 12 mesecih.

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 17. 3. 2016)

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za uporabo programske opreme po stopnji obvladovanja teh e-veščin, EU-28, 2015

© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 17. 3. 2016)

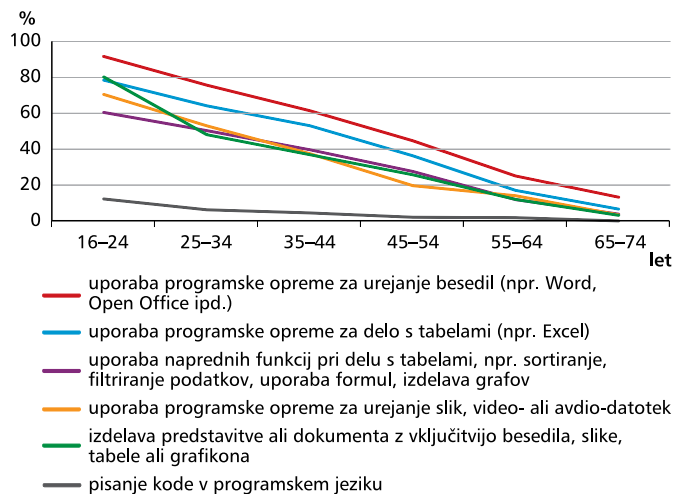
Največ oseb (v %) je v EU-28 zelo dobro obvladovalo e-veščine za uporabo programske opreme v Luksemburgu, najmanj pa v Romuniji.

Večina jih je že delala s programsko opremo

Tudi e-veščine za uporabo programske opreme so v največjem odstotku obvladovali 16–24-letniki, prav tako tudi aktivnosti, povezane z uporabo programske opreme: 92 % jih je že uporabljalo programsko opremo za urejanje besedil, 78 % za delo s tabelami, 60 % jih je uporabljalo napredne funkcije pri delu s tabelami (npr. sortiranje podatkov, uporaba formul ali izdelava grafov).

Med 25–34-letniki jih je 76 % že uporabljalo programsko opremo za urejanje besedil, 64 % za delo s tabelami, polovica pa jih je uporabljala tudi napredne funkcije za delo s tabelami. Tudi več kot polovica 35–44-letnikov je že uporabljala programsko opremo za urejanje besedil (61 %) in za delo s tabelami (53 %).

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za uporabo programske opreme glede na izvedene aktivnosti¹⁾ po starostnih razredih, Slovenija, 2015

© SURS

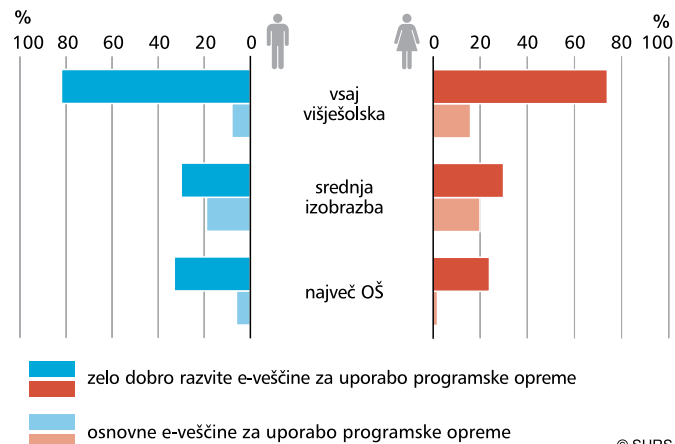
1) Izvedli aktivnosti v zadnjih 12 mesecih.

Vir: SURS

E-veščine za uporabo programske opreme zelo dobro obvladujeta oba spola

V 2015 je v Sloveniji e-veščine za uporabo programske opreme bolj ali manj obvladovalo 54 % moških (v EU-28: 61 %) in 54 % žensk (v EU-28: 56 %); zelo dobro jih je obvladovalo 40 % moških (v EU-28: 42 %) in 40 % žensk (v EU-28: 36 %), osnovne pa je obvladovalo 14 % moških (v EU-28: 19 %) in 14 % žensk (v EU-28: 20 %).

Osebe (16–74 let) z e-veščinami za uporabo programske opreme po stopnji obvladovanja teh e-veščin, po izobrazbi, po spolu, Slovenija, 2015

© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 17. 3. 2016)

DIGITALNA EKONOMIJA

Digitalno ekonomijo lahko opredelimo kot vrsto ekonomskih, družbenih, kulturnih aktivnosti, ki se izvajajo na spletu in ki so povezane z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Digitalna ekonomija je zблиžanje in preplet ekonomije, informatike, (tele)komunikacije, računalništva in digitalizacije. Temelji na nematerialnih virih, kot so informacije, inovacije, kreativnost ipd.

Digitalna ekonomija in njen razvoj temeljita na:

- ustrezni infrastrukturi (dostopu do interneta; opremljenosti z IKT – s strojno in programsko opremo);
- e-poslovanju;
- e-trgovanju;
- uporabi družbenih medijev, računalništva v oblaku;
- masivnih podatkih;
- internetu stvari;
- ustreznih e-veščinah;
- e-inkluzivnosti civilne družbe ipd.

Glavni elementi te ekonomije so digitalizacija in visoka stopnja uporabe IKT, pretvorba informacij v tržno vrednost in novi načini organizacije gospodarstva, poslovnih procesov, dela in proizvodnje. Rast digitalne ekonomije vpliva na celotno ekonomijo. Intenzivnejša uporaba IKT, spreminjajoče se navade potrošnikov zahtevajo od podjetij in organizacij, da se prilagodijo novim razmeram in izkoristijo prednosti digitalnega sveta.

Kako razvita je digitalna ekonomija v Sloveniji?

© SURS

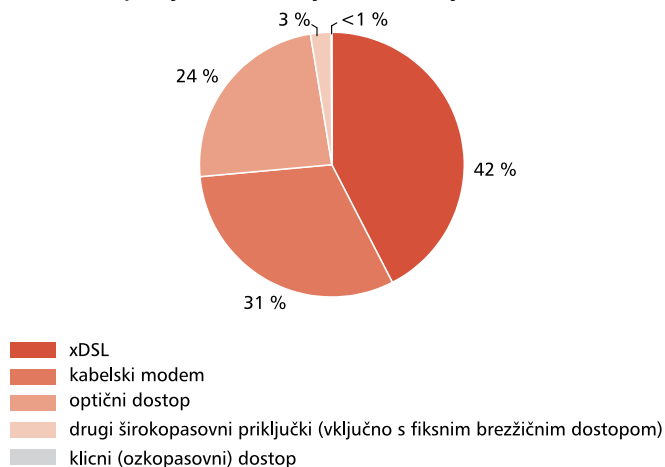
Dostop do interneta

Temelj za razvito informacijsko družbo in digitalno ekonomijo je (hitri) dostop do interneta

Internet, svetovno omrežje računalniškega omrežja, omogoča hiter dostop do neomejene količine informacij in ustvarja globalni trg. Posameznikom nudi poleg dostopa do informacij tudi številne storitve, ki jih nudijo podjetja in javna uprava, izobraževanje, podjetjem nudi dostop do novih trgov, učinkovitejšo komunikacijo, povečanje produktivnosti, možnost oblikovanja in nujenja novih storitev in izdelkov ipd. Ustrezna infrastruktura, tj. dostop do hitrega interneta, je tako glavni pogoj za razvoj digitalne ekonomije, e-poslovanja, računalništva v oblaku, interneta stvari, masivnih podatkov ipd.

V 4. četrtletju 2015 smo imeli v Sloveniji 574.901 internetni priključek; od teh jih je bilo 99,94 % širokopasovnih in 0,06 % ozkopasovnih. Prevladovali so širokopasovni priključki prek xDSL-povezave; bilo jih je 42,4 %.

Internetni priključki, Slovenija, 4. četrtletje 2015

Vir: AKOS

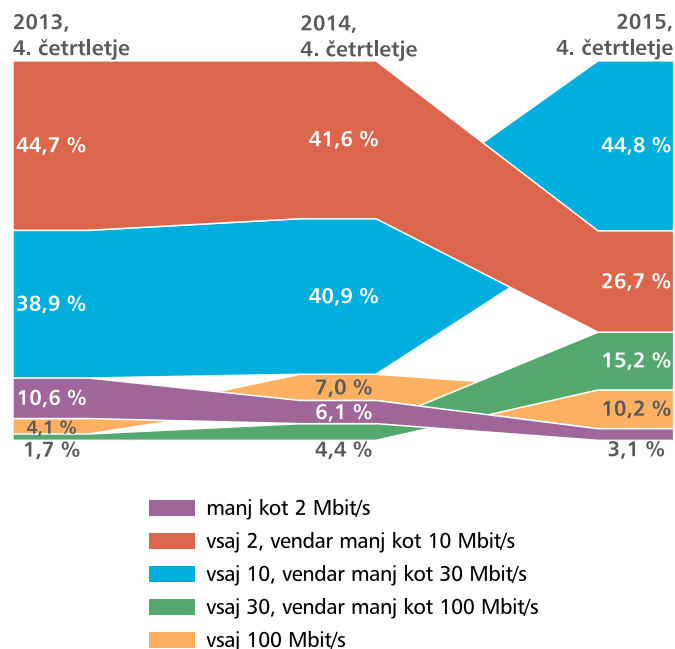
Od 4. četrtletja 2007 do 4. četrtletja 2015 se je število internetnih priključkov povečalo za 40 %, število širokopasovnih priključkov pa za 70 %. Število priključkov za optični dostop do interneta se povečuje.

Pomembne so hitrosti internetnih priključkov

Hitrosti internetnih priključkov se povečujejo. Število priključkov s hitrostjo manj kot 10 Mbit/s se zmanjšuje, število takih s hitrostjo 10 Mbit/s in več se povečuje. V 4. četrtletju 2015 je imelo 45 % vseh priključkov hitrost vsaj 10, vendar manj kot 30 Mbit/s, 10 % pa vsaj 100 Mbit/s.

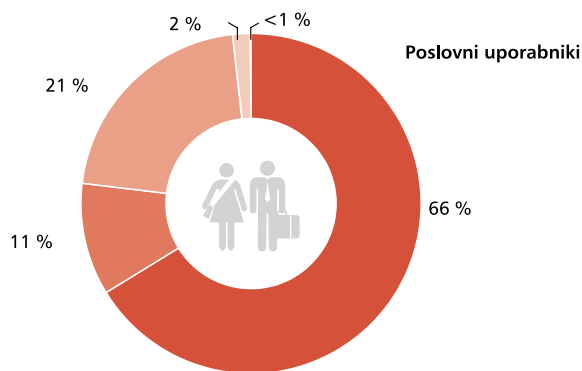
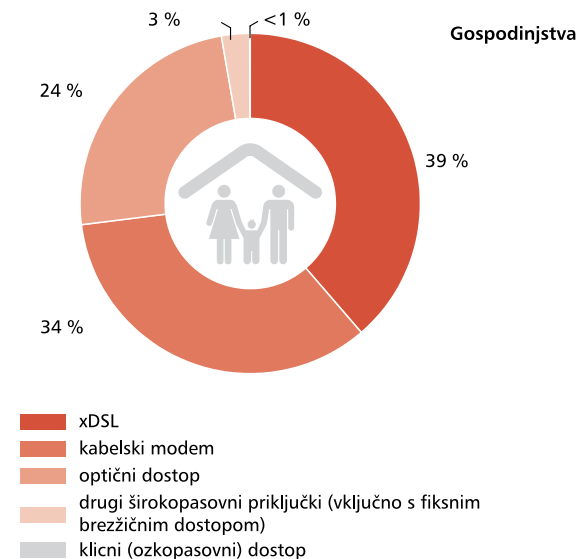
V 2015 je imelo širokopasovne internetne povezave s hitrostjo vsaj 100 Mbit/s 14 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi.

Hitrosti širokopasovnih priključkov po hitrostih prenosa podatkov, Slovenija

Vir: AKOS

Vrste internetnih priključkov po tipu uporabnika, Slovenija, 4. četrletje 2015

© SURS

Vir: AKOS

Gospodinjstva so v 4. četrletju 2015 uporabljala 496.633 ali 86 %, poslovni uporabniki pa 78.268 ali 14 % internetnih priključkov.

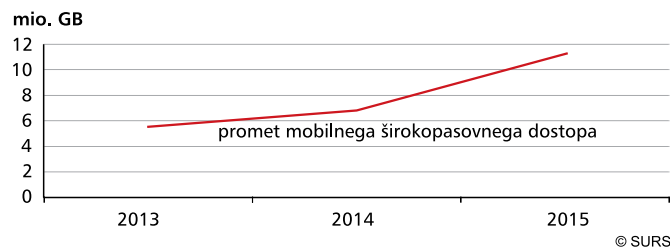
V gospodinjstvih so prevladovali xDSL-priključki (39 %) in kabelski modem (34 %), pri poslovnih uporabnikih pa xDSL-priključki (66 %).

Uporaba mobilnega omrežja se povečuje

V 4. četrletju 2015 je bilo v Sloveniji 2.353.296 uporabnikov mobilnega omrežja, kar je 22 % več kot v 4. četrletju 2007. Delež poslovnih uporabnikov se je v tem času povečal za 50 %, delež zasebnih uporabnikov pa za 16 %.

V 4. četrletju 2015 je bilo zasebnih uporabnikov mobilnega omrežja 79 %, poslovnih uporabnikov pa 21 %. Med prvimi je bilo 31 % uporabnikov predplačniškega mobilnega omrežja in 69 % naročnikov mobilnega omrežja. Poslovni uporabniki so bili skoraj vsi naročniki mobilnega omrežja.

Prenos podatkov prek mobilnega širokopasovnega dostopa, Slovenija

Vir: AKOS

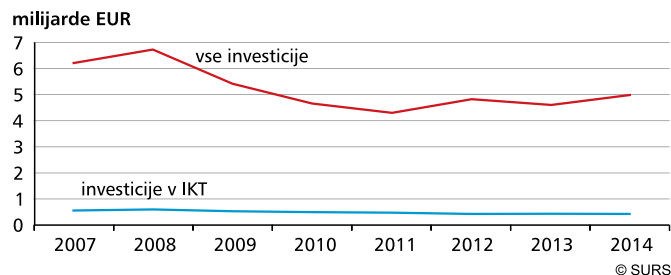
Z rastjo števila uporabnikov mobilnega omrežja in s povečevanjem hitrosti mobilnih internetnih povezav se povečuje tudi dostop do spleta prek mobilnih naprav. Rast je vidna tudi iz obsega prenosa podatkov (v GB) prek mobilnega širokopasovnega dostopa, saj se je ta v obdobju 2013–2015 podvojil.

Investicije v informacijsko-komunikacijsko tehnologijo

Investicije v opredmetena ali neopredmetena osnovna sredstva so pomemben dejavnik gospodarske rasti. Podatek o investicijah v IKT pa poleg tega hkrati pove tudi to, koliko sredstev podjetja namenjajo za IKT (za strojno ali programsko opremo).

V letu 2014 so podjetja³ za investicije v IKT (tj. za računalnike in drugo opremo za avtomatizirano obdelavo podatkov, za komunikacijske in elektronske naprave in programsko opremo, podatkovne baze ter za lastno razvito programsko opremo in podatkovne baze) namenila 427 milijonov EUR ali 8,56 % vseh investicij. Od 2007 je bil delež investicij v IKT med vsemi investicijami najvišji v 2011 (11,21 %) in v 2010 (10,62 %).

Investicije v podjetjih, Slovenija

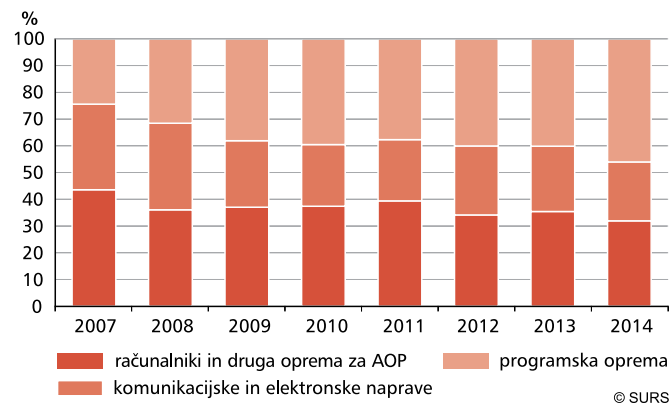
Vir: SURS

V letu 2014 so podjetja namenila 46 % od vseh investicij v IKT za programsko opremo, podatkovne baze in programsko opremo, razvito z lastnim znanjem, in za lastne podatkovne baze, 32 % za računalnike in drugo opremo za avtomatizirano obdelavo podatkov ter 22 % za komunikacijsko tehnologijo.

Investicije v programsko opremo naraščajo

Struktura investicij podjetij v IKT se je v obdobju 2007–2014 spremenila. Delež investicij za komunikacijsko in elektronsko opremo in za računalnike in drugo opremo za avtomatizirano obdelavo podatkov (AOP) upada, hkrati pa se povečujejo investicije za programsko opremo (programsko opremo, podatkovne baze in za lastno razvito programsko opremo in podatkovne baze).

Struktura investicij v IKT, Slovenija

Vir: SURS

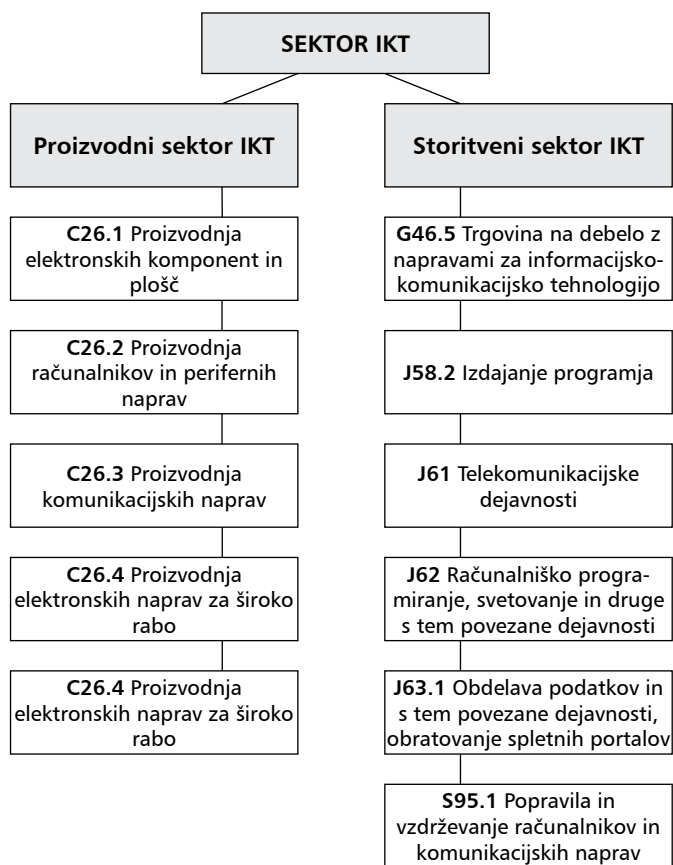
Največ sredstev za investicije v IKT so v 2014 namenila med vsemi investicijami podjetja v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (66 %): 48 % za komunikacijsko in elektronsko opremo; 39 % za programsko opremo in 13 % za računalnike in drugo opremo za avtomatizirano obdelavo podatkov.

Za programsko opremo so namenila največ sredstev od vseh investicij v IKT podjetja v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (65 %); sledila so podjetja v dejavnosti poslovanje z nepremičninami (60 %). Najmanj investicijskih sredstev za ta namen so namenila podjetja v dejavnosti kmetijstvo in lov, gozdarstvo in ribištvo in v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih ter drugih raznovrstnih dejavnostih (po 24 %).

3 Poslovni subjekti po Standardni klasifikaciji dejavnosti SKD 2008, razen področij dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo (T) in dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles (U).

Sektor IKT

S širitvijo uporabe IKT narašča pomembnost podjetij, ki nudijo in razvijajo storitve, katerih glavni namen je poleg razvoja tudi vzdrževanje in popravilo IKT. Podjetja, ki se po Standardni klasifikaciji dejavnosti 2008 (SKD 2008) ukvarjajo z dejavnostmi, ki so povezane z razvojem in s proizvodnjo opreme ali storitev IKT, imenujemo sektor IKT (pojem je opredelila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, OECD). Kakšen je pomen sektorja IKT v Sloveniji?

© SURS

Storitveni sektor IKT raste

V letu 2014 je sektor IKT štel 6.614 podjetij ali za 9 % več kot v 2013. V primerjavi z 2005 se je število podjetij v tem sektorju povečalo za 138 %. Ločimo proizvodni in storitveni sektor IKT. V obdobju 2005–2014 se je delež podjetij v proizvodnem sektorju IKT povečal za 18 %, v storitvenem sektorju pa za 147 %.

V 2014 je bilo v sektorju IKT 28 hitrorastočih podjetij, tj. podjetij z več kot 10-odstotno povprečno letno rastjo v triletnem obdobju, ki imajo v prvem letu spremljanja triletno rasti vsaj 10 zaposlenih. Rast se meri s številom zaposlenih. 26 hitrorastočih podjetij je bilo v storitvenem, dve v proizvodnem sektorju IKT. V 2014 so bila vsa ta podjetja 5 % vseh hitrorastočih podjetij v Sloveniji.

Število podjetij v sektorju IKT

	2005	2014 ¹⁾	2014/2005
	število		indeks
Podjetja - skupaj ²⁾	89.488	130.051	145
Sektor IKT	2.777	6.614	238
Proizvodni sektor IKT	190	225	118
C26.1	102	125	123
C26.2	32	28	88
C26.3	35	24	69
C26.4	19	48	253
C26.8	2	-	-
Storitveni sektor IKT	2.587	6.389	247
G46.5	169	264	156
J58.2	13	29	223
J61	189	346	183
J62	1.728	4.797	278
J63.1	224	652	291
S95.1	264	301	114

- ni pojava

1) Začasni podatki.

2) Podjetja, ki so se ukvarjala s pretežno tržnimi dejavnostmi.

Vir: SURS

Sektor IKT, Slovenija, 2014¹⁾

	Prihodek od prodaje	Dodana vrednost v stroških faktorjev	Število zaposlenih	Število oseb, ki delajo
	mio. EUR		število	
Podjetja – skupaj ²⁾	81.591	18.611	498.002	579.800
Sektor IKT	3.508	1.171	19.410	23.446
Proizvodni sektor IKT	360	106	2.985	3.076
Storitveni sektor IKT	3.148	1.065	16.425	20.370

1) Začasni podatki.

2) Podjetja, ki so se ukvarjala s pretežno tržnimi dejavnostmi.

Vir: SURS

Sektor IKT je s prodajo izdelkov in storitev v 2014 ustvaril 4,3 % vrednosti prihodka vseh podjetij (3.508 milijonov EUR), ki so se ukvarjala s tržnimi dejavnostmi. 39 % prihodka od prodaje sektorja IKT so ustvarila podjetja v dejavnosti telekomunikacije, 29 % podjetja v dejavnosti računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti in 16 % podjetja v dejavnosti trgovina na debelo z napravami za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

Zaposleni v sektorju IKT

Število zaposlenih (tj. oseb, ki so prejemale plačo in ki so bile na podlagi pogodbe o zaposlitvi obvezno socialno zavarovane) v sektorju IKT se je v obdobju 2005–2014 povečalo za 9 %, medtem ko se je število vseh zaposlenih v podjetjih, ki so se ukvarjala s tržnimi dejavnostmi, zmanjšalo za 5 %.

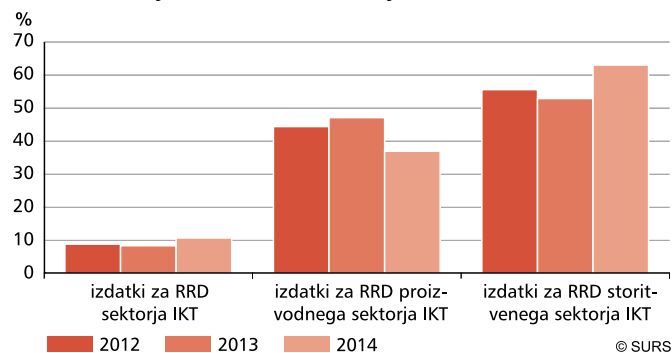
V navedenem obdobju se je v sektorju IKT povečalo tudi število oseb, ki delajo (to so vse osebe, ki so delale, plačane in neplačane, tudi osebe, ki so delale zunaj podjetja, npr. prodajni zastopniki, ter delavci s krajšim delovnim časom, sezonski in delavci na domu, ki so bili na plačilnem seznamu), in to za 23 %; v vseh podjetjih, ki so se ukvarjala s tržnimi dejavnostmi, pa se ta delež skoraj ni spremenil (povečal se je za 0,4 %).

V 2014 je bilo v sektorju IKT zaposlenih 2,5 % vseh zaposlenih ali samozaposlenih oseb v Sloveniji, kar je toliko kot v letu 2013.

Za gospodarsko rast so zelo pomembne raziskovalne in razvojne dejavnosti (RRD)

V letu 2014 so izdatki poslovnega sektorja za RRD znašali okoli 688 milijonov EUR. 74 milijonov EUR ali 10,7 % teh sredstev je za RRD prispeval sektor IKT. Večji del teh izdatkov so za RRD namenila podjetja v storitvenem sektorju IKT, 63 %, preostalih 37 % pa podjetja v proizvodnem sektorju IKT.

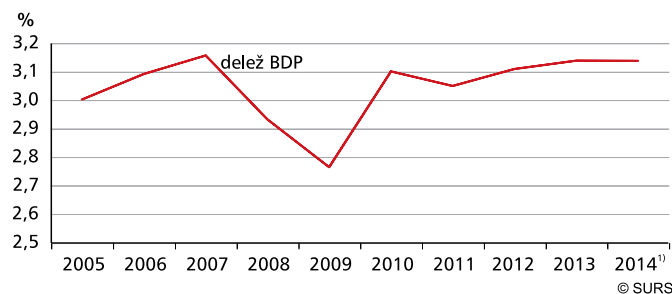
Izdatki sektorja IKT za RRD, Slovenija

Vir: SURS

Sektor IKT je v 2014 ustvaril za 1.171 milijonov EUR dodane vrednosti, to je 6,3 % dodane vrednosti vseh podjetij, ki so se ukvarjala pretežno s tržnimi dejavnostmi. Večino (91 %) so ustvarila podjetja v storitvenem sektorju IKT.

Delež sektorja IKT v BDP, Slovenija

1) Začasni podatki.

Vir: SURS

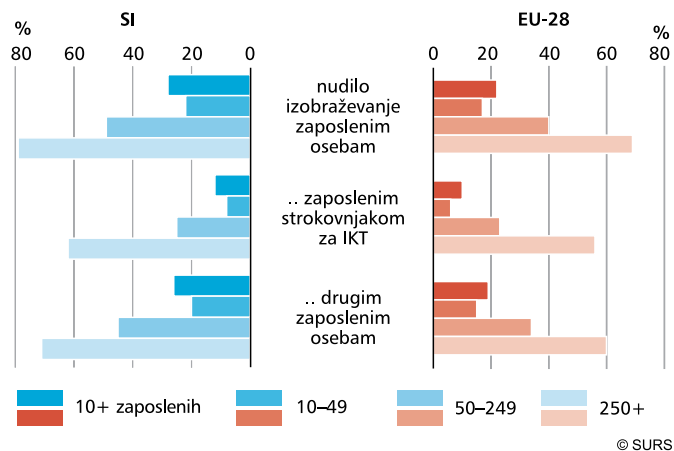
Delež sektorja IKT v bruto domačem proizvodu (BDP) je v 2014 znašal 3,1 %.

Strokovnjaki za IKT

Ustrezna znanja za uporabo IKT

Z rastjo uporabe spleta, obsega e-poslovanja, digitalnih tehnologij, npr. z integracijo informacij in procesov v podjetjih, naraščajo tudi potrebe po ustreznih znanjih oz. veščinah.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na izobraževanje zaposlenih za pridobivanje znanj za uporabo IKT, po velikosti, Slovenija in EU-28, 2014

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 25. 3. 2016)

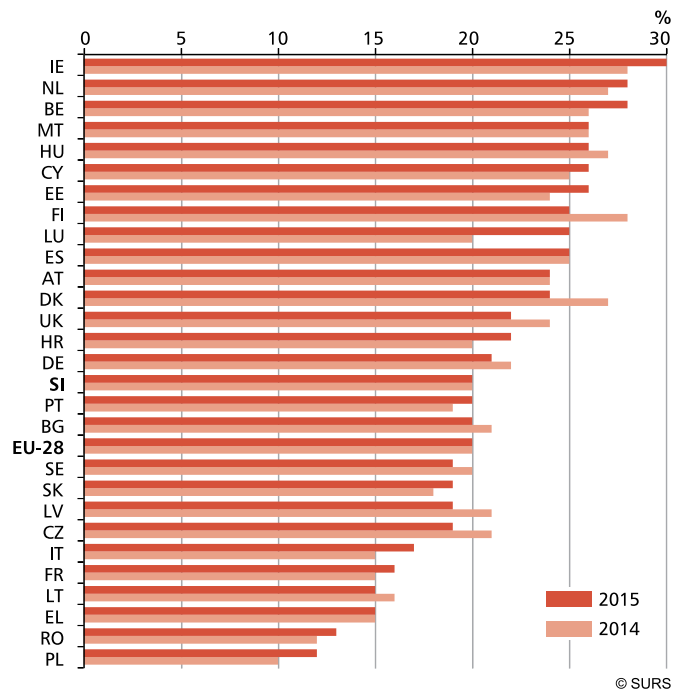
V 2014 je 28 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi nudilo svojim zaposlenim kakršno koli izobraževanje (notranje ali zunanje) – z namenom, da izpopolnijo svoje znanje ali pridobijo veščine (znanja) iz uporabe računalnikov, računalniških programov ipd. (v EU-28: 22 %). V letu 2013 je bilo takih podjetij 20 % (v EU-28: 21 %).

Poleg ustreznih znanj narašča tudi potreba po osebah, ki IKT (strojno in programsko opremo) vzdržujejo, nadgrajujejo in razvijajo – strokovnjaki za IKT oz. IT. To so zaposleni, katerih glavna naloga (zadolžitev) je vzdrževanje, upravljanje, vzpostavljanje ali razvijanje informacijskih sistemov (računalnikov, računalniških programov) v podjetju.

Strokovnjake za IKT zaposluje petina podjetij

Strokovnjake za IKT je v 2015 zaposlovalo 20 % podjetij (v EU-28: 20 %), kar je prav toliko kot v 2014 (v EU-28: 20 %). Med majhnimi podjetji je bilo takih podjetij 14 % (v EU-28: 14 %), med srednje velikimi 38 % (v EU-28: 43 %) in med velikimi 80 % (v EU-28: 77 %).

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi, ki zaposlujejo strokovnjake za IKT, EU-28

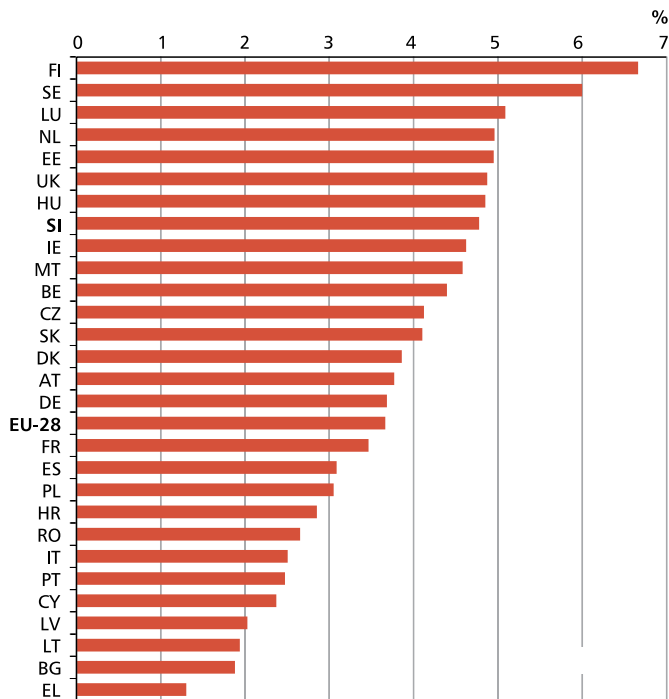
Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 25. 3. 2016)

Ustrezne strokovnjake za IKT je težko dobiti

V 2014 je zaposlilo ali skušalo zaposliti strokovnjake za IKT 6 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi (v EU-28: 8 %), kar je bilo enako kot v 2013. Med majhnimi podjetji je delež takih znašal 4 % (v EU-28: 6 %), med srednje velikimi 9 % (v EU-28: 15 %) in med velikimi 26 % (v EU-28: 39 %). 51 % podjetij v Sloveniji, ki so v 2014 skušala zaposliti strokovnjake za IKT, je imelo prosta delovna mesta zanje, vendar je bilo za ta delovna mesta težko dobiti ustrezen kader (v EU-28: 38 %); tako je bilo tudi v 2013. Ustrezen kader je v Sloveniji v 2014 težko našlo 59 % majhnih podjetij, 34 % srednje velikih in 49 % velikih podjetij.

V 2014 je bilo v Sloveniji zaposlenih 43.791 strokovnjakov za IKT, kar je bilo 4,78 % vseh zaposlenih in samozaposlenih. Njihov delež med vsemi zaposlenimi in samozaposlenimi narašča (v 2012 je znašal 4,18 %, v 2013 pa 4,35 %).

Strokovnjaki za IKT med vsemi zaposlenimi, EU-28, 2014

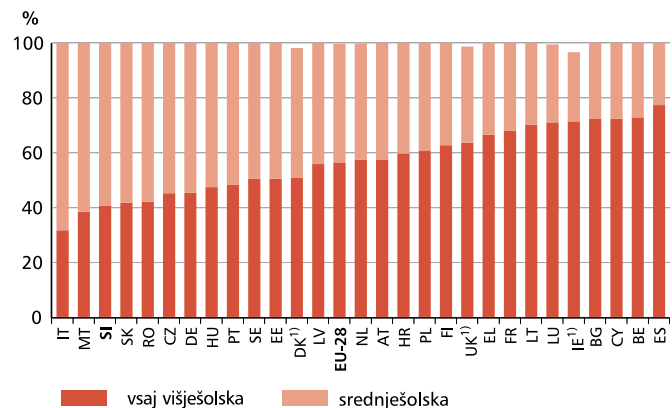
© SURS

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 26. 3. 2016)

Med strokovnjaki za IKT pri nas več žensk kot v EU-28

Strokovnjaki za IKT, zaposleni v slovenskih podjetjih, so bili v 2014 v 72 % moški (v EU-28: 82 %), v preostalih 28 % pa ženske (v EU-28: 18 %), razmerje med srednje in vsaj višješolsko izobraženimi pa je bilo približno 60 : 40.

Strokovnjaki za IKT po izobrazbi, EU-28, 2014

© SURS

1) Zaradi pomanjkljivih informacij seštevki niso vedno enaki 100 %.

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 26. 3. 2016)

Strokovnjaki za IKT stari povprečno vsaj 35 let

Največ strokovnjakov za IKT v Sloveniji je bilo v 2014 starih 35 ali več let (62 %; v EU-28: 63 %), preostali so bili stari 15–34 let (38 %; v EU-28: 37 %).

E-poslovanje v podjetjih

Vloga e-poslovanja v podjetjih

E-poslovanje je poslovanje, ki vključuje uporabo vseh oblik IKT v poslovnih odnosih, z namenom povečati učinkovitost procesov v podjetjih in konkurenčnost podjetja, produktivnost in prihodek od prodaje.

Osnova uspešnega poslovanja podjetja so pravočasne in točne informacije, ki jih omogoča informacijski sistem, tako da poveže oz. integrira posamezna področja poslovanja podjetja v celoto. Druga možnost je uporaba ERP (Enterprise Resource Planning), modularne programske opreme za integracijo podatkov in procesov organizacije v enoten sistem, ki omogoča avtomatizacijo finančne funkcije, trženja, prodaje, distribucije in funkcije upravljanja.

V 2015 je uporabljala ERP tretjina slovenskih podjetij z vsaj 10 zaposlenimi (v EU-28: 36 %).

CRM (Customer Relationship Management), upravljanje odnosov s strankami, je programska oprema, katere namen je vzpostaviti kakovostne odnose s strankami. Podjetjem omogoča izboljšanje poslovanja s svojimi strankami, in sicer s tem, da se usmerijo na strankine kupne navade, na komunikacijo s stranko itd.

V 2015 je uporabljalo CRM 29 % slovenskih podjetij z vsaj 10 zaposlenimi (v EU-28: 33 %).

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na uporabo ERP, CRM, po velikosti, Slovenija, 2015

	10+ zaposlenih	10–49	50–249	250+
Uporaba ERP	33	26	57	92
Uporaba CRM	29	24	43	60
.. za zbiranje in skladiščenje podatkov o strankah	29	24	43	60
.. za analiziranje informacij o strankah	17	14	26	37

Vir: SURS

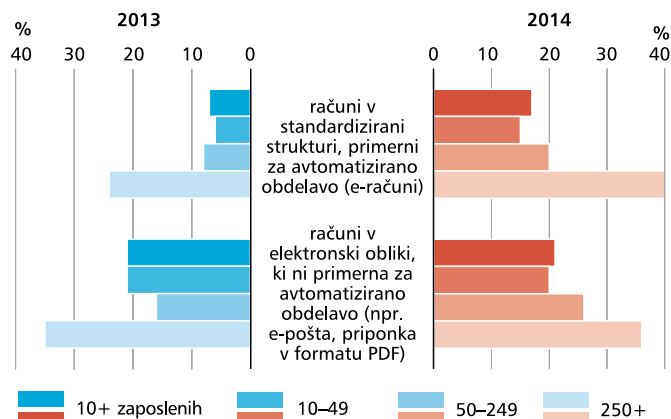
E-računi

Od 1. 1. 2015 sprejemajo proračunski porabniki račune in spremljajoče dokumente le v elektronski obliki (e-račune). Pravne in fizične osebe jim morajo za dobavljeno blago, opravljene storitve ipd. izdati e-račune. Njihove prednosti so: avtomatizirana izmenjava računov pohitri poslovanje, njihov avtomatski prevzem zmanjša število napak, stroški poslovanja so nižji (manj papirja, manj stroškov za poštno storitve, manj ročnega dela ipd).

V kolikšnem obsegu so se e-računi uporabljali pred 1. 1. 2015?

V 2014 je kar 70 % podjetij, ki so poslovala z drugimi podjetji ali proračunskimi porabniki, izdajalo račune za svoje blago ali storitve le v papirni obliki (v 2013: 77 %).

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na obliko izdanih e-računov podjetjem ali proračunskim porabnikom, po velikosti, Slovenija

Vir: SURS

© SURS

E-trgovanje

E-trgovanje se krepi

Pomemben del digitalne oz. internetna ekonomija je e-trgovanje. Glavna prednost e-trgovanja je možnost zmanjšanja stroškov oz. nižje cene, širitev trgov in učinkovitejše poslovanje. E-trgovanje (pri tem elektronsko plačilo ni pogoj) je lahko spletna prodaja končnim potrošnikom (B2C), drugim podjetjem (B2B) ali javnim ustanovam (B2G) prek spletnih strani ali e-tržnic; je tudi prodaja in nakupovanje med podjetji (B2B) in javnimi ustanovami (B2G) prek spletnih strani ali prek računalniške izmenjave podatkov (RIP).

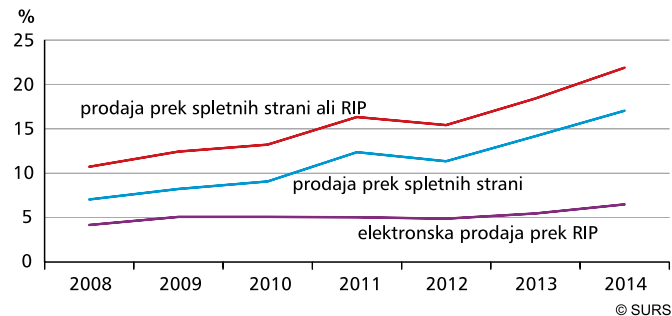
V 2014 je bilo v Sloveniji 17 % podjetij s spletno prodajo; večina teh podjetij je prodajala svoje izdelke končnim potrošnikom v Sloveniji. 6 % podjetij je prejela naročila od drugih podjetij prek računalniške izmenjave podatkov.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi s spletno prodajo, po velikosti, Slovenija, 2014

	10+ zaposlenih	10–49	50–249	250+
Spletna stran	83	80	94	100
Spletna stran omogoča oddajo elektronskega naročila	16	15	18	32
Podjetja s spletno prodajo	17	16	18	32
.. spletna prodaja B2C	73	71	80	82
.. spletna prodaja B2B, B2G	59	60	53	60
.. prejem spletnih naročil od strank v Sloveniji	94	94	97	95
.. prejem spletnih naročil od strank iz drugih držav članic EU	50	52	48	38
.. prejem spletnih naročil od strank iz drugih držav	18	17	20	29
.. spletna stran omogoča spletno plačilo	35	31	45	55

Vir: SURS

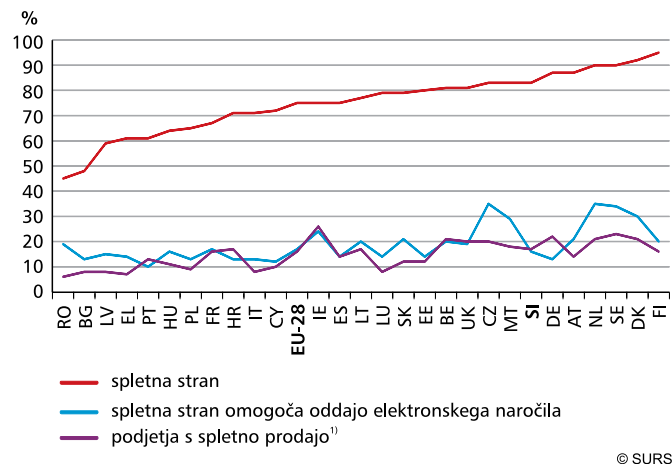
E-trgovanje podjetij z vsaj 10 zaposlenimi, Slovenija

Vir: SURS

Delež podjetij s spletno prodajo počasi, a vztrajno narašča.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi s spletno stranjo in s spletno prodajo, EU-28, 2015

1) Podatki se nanašajo na celo leto 2014.

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 29. 3. 2016)

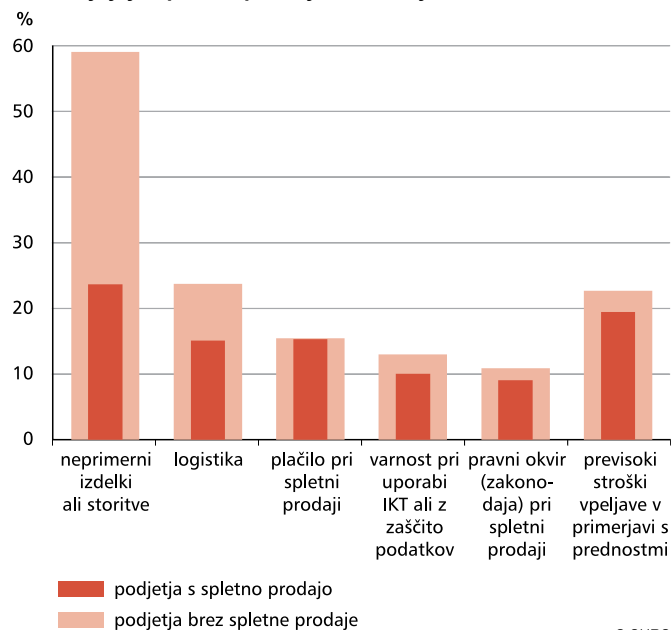
Delež slovenskih podjetij, ki so v 2015 imela spletno stran, in delež tistih, ki so v 2014 imela spletno prodajo, sta bila večja od povprečja v EU-28. Največ podjetij s spletno prodajo je bilo v 2014 na Irskem.

Prek spleta ustvarjeni prihodek narašča

V 2014 so podjetja z vsaj 10 zaposlenimi ustvarila 16,5 % svojega prihodka prek spletnih strani ali računalniške izmenjave podatkov; glavni del tega prihodka (61 %) so ustvarila s prodajo prek računalniške izmenjave podatkov drugim podjetjem in s spletno prodajo vsem strankam (39 %). Spletna prodaja končnim potrošnikom je bila 7,8 % vrednosti celotne prodaje prek računalniške izmenjave podatkov in spletnih strani.

Podjetja se pri spletni prodaji spopadajo z različnimi ovirami, ki jim otežujejo ali preprečujejo prodajo prek spletnih strani.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na ovire, ki jim otežujejo ali omejujejo spletno prodajo, Slovenija, 2015

Vir: SURS

V 2014 je prek spletnih strani nakupovalo 25 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi (v 2013: 23 %): 39 % velikih podjetij, 27 % srednje velikih in 24 % majhnih podjetij. Naročila v dogovorjenem zapisu (npr. XML, EDIFACT ipd.) so prek računalniške izmenjave podatkov oddajali 4 % podjetij.

Oglaševanje prek spleta je čedalje pomembnejše

Naraščanje uporabe IKT in interneta vpliva na oglaševanje, saj postaja spletno (digitalno) oglaševanje proizvodov in storitev prek digitalnih medijev čedalje pomembnejše. Digitalno oglaševanje doseže potrošnike ob pravem času, na pravem mestu in na stroškovno učinkovitejši način (npr. ciljno oglaševanje, ki lahko temelji na ključnih besedah, sledenju prejšnjim aktivnostim uporabnikov interneta ipd.).

Podjetja uporabljajo za oglaševanje oglase na internetnih iskalnikih, družbenih medijih (npr. na Facebooku, Googlu, YouTube ipd.) ali drugih spletnih straneh. V letu 2015 je oglaševalo prek interneta 23 % slovenskih podjetij z vsaj 10 zaposlenimi.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na spletno oglaševanje, po velikosti, Slovenija, 2015

	Oglaševanje na internetu (%)
10+ zaposlenih	23
10-49	22
50-249	25
250+	35

Vir: SURS

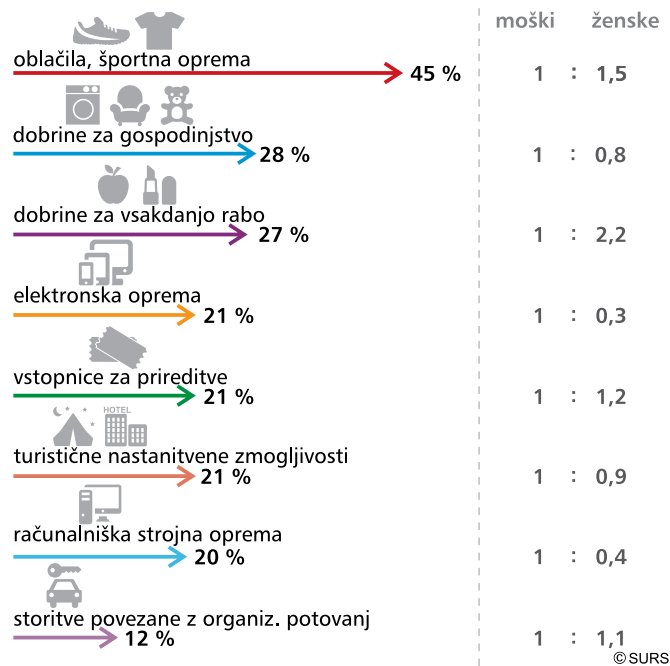
Prek spleta je mogoče kupiti skoraj vse

Internet je spremenil način našega nakupovanja. Delež spletnega nakupovanja narašča. Prek spleta lahko kupimo praktično vse (hrano, tehnične izdelke, počitniške aranžmaje, letalske karte itd.), ne glede na čas in iz udobja lastnega doma. Pri tem nismo geografsko omejeni in cene izdelkov so lahko nižje kot v fizičnih trgovinah.

V 2015 je prek spleta nakupovalo (v zadnjih 12 mesecih pred anketiranjem) 39 % oseb (16–74 let). E-kupci so bili v 55 % moški, v 45 % ženske.

E-kupci so v zadnjih 12 mesecih (pred anketiranje) nakupovali prek spleta v največjem odstotku oblačila in športno opremo (45 %). Sledile so dobrine za gospodinjstvo (28 %) in dobrine za vsakdanjo uporabo (27 %).

E-kupci (16–74 let)¹⁾ glede na vrsto prek spleta kupljenih izdelkov, po spolu, Slovenija, 2015

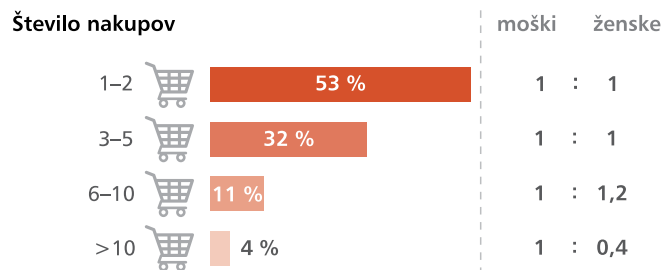

1) Osebe, ki nakupovale prek spleta v zadnjih 12 mesecih pred anketiranjem.
Vir: SURS

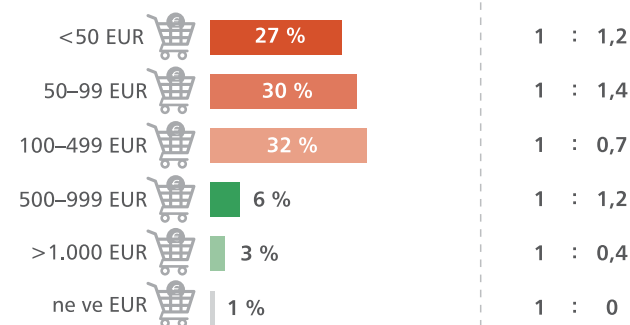
Spletni nakupi ne poznajo meja

Slovenski e-kupci so v največjem odstotku nakupovali pri spletnih trgovcih v Sloveniji (76 %), nato pri spletnih prodajalcih iz drugih držav članic EU (42 %) in potem pri trgovcih iz držav zunaj EU (26 %).

E-kupci (16–74 let)¹⁾ glede na število in vrednost prek spleta opravljenih nakupov, po spolu, Slovenija, 2015

Vrednost nakupa

©SURS

1) Osebe, ki so kupovale prek spleta v zadnjih 3 mesecih pred anketiranjem.
Vir: SURS

V 2015 (v zadnjih 3 mesecih pred anketiranjem) je večina e-kupcev kupovala prek spleta enkrat do dvakrat (53 %); največ e-kupcev (32 %) je kupovalo dobrine, vredne od 100 do 499 EUR. Dobrene, ki so jih tako kupovale ženske, so bile vredne večinoma od 50 do 99 EUR (36 %), tiste, ki so jih kupovali moški, pa od 100 do 499 EUR (38 %).

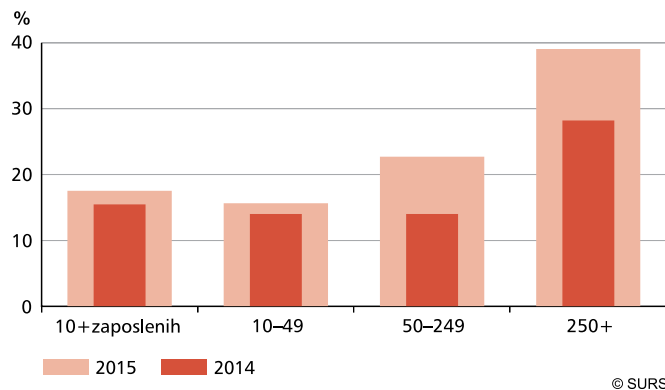
Računalništvo v oblaku

Računalništvo v oblaku omogoča podjetjem in posameznikom, da prek interneta najemajo računalniške programe, aplikacije ali računalniško infrastrukturo. Uporabniki lahko razpolagajo s skoraj neomejenimi računalniškimi zmogljivostmi prek interneta, ne da bi bile za to potrebne večje kapitalske naložbe; hkrati imajo kjer koli dostop do svojih podatkov. Z računalništvom v oblaku je dana možnost, da se izdatki za IKT zmanjšajo in da so te storitve dostopne tudi majhnim podjetjem.

Storitve računalništva v oblaku (npr. programska oprema ali aplikacije, prostor za hrambo podatkov na spletu, računalniške zmogljivosti itd.) imajo naslednje značilnosti:

- do njih se dostopa prek interneta in se nudijo s strežnikov ponudnikov storitev;
- so plačljive glede na uporabo, npr. po številu uporabnikov, po uporabljeni kapaciteti, ali pa so predplačljive;
- so prožne (prilagodljive): njihov obseg se hitro prilagodi (poveča ali zmanjša) potrebam (npr. poveča se število uporabnikov ali shranjevalna kapaciteta);
- uporabniki jih uporabljajo po potrebi in brez osebnih stikov s ponudnikom storitev.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na najem storitev računalništva v oblaku, po velikosti, Slovenija, 2015

Vir: SURS

V 2015 je storitve računalništva v oblaku najemalo 17 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi (v 2014: 15 %; v EU-28: 19 %).

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na najemanje storitev računalništva v oblaku po vrsti storitve, po velikosti, Slovenija, 2015 %

	10+ zaposlenih	10-49	50-249	250+
E-poštni predal	10	9	14	19
Pisarniška programska oprema	6	6	8	20
Gostovanje podatkovne baze podjetja	6	6	6	7
Shranjevanje datotek	9	8	13	15
Finančno računovodska programska oprema	5	6	4	2
Programska oprema za upravljanje odnosov s strankami (CRM)	4	3	6	5
Računalniške zmogljivosti	4	4	4	8

z statistično zaupno

Vir: SURS

V 2015 je največ podjetij najemalo e-pošto kot storitev računalništva v oblaku (10 %); sledila je storitev za shranjevanje datotek (vseh vrst datotek, shranjevanje kopij datotek podjetja).

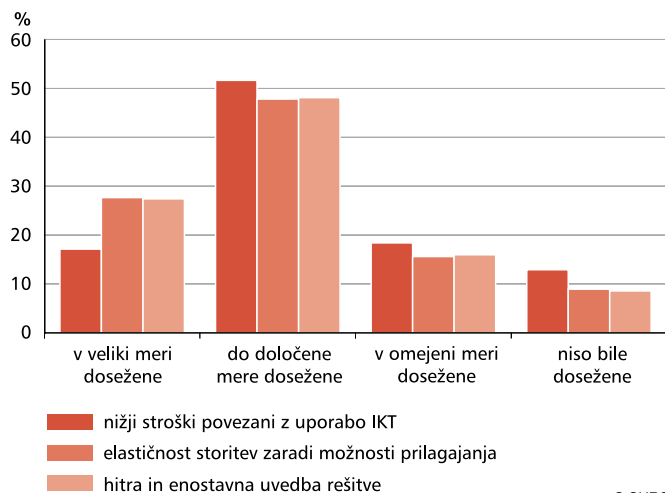
Večina podjetij med tistimi, ki so v 2015 najemala storitve računalništva v oblaku, 77 %, je do najetih storitev dostopala prek skupnih strežnikov ponudnikov storitev (javnega oblaka), 35 % pa jih je dostopalo prek strežnikov ponudnikov storitev, rezerviranih le za podjetje (prek zasebnega oblaka).

Primerjava podatkov za leti 2014 in 2015 pokaže, da se je v enem letu najbolj povečal odstotek tistih podjetij, ki so najemala storitve za shranjevanje datotek v oblaku (s 7 % na 9 %).

Skrb za varnost podatkov omejuje najmanjše storitev računalništva v oblaku

Podjetja, ki so v letu 2014 najemala storitve računalništva v oblaku, so pri dodatnem najemanju teh storitev največkrat zadrževala morebitna tveganja, povezana z zaščito ali varnostjo podatkov v oblaku (36 %); 30 % so jih odvrnili visoki stroški najema teh storitev; 25 % negotovost glede veljavne zakonodaje, pravne pristojnosti; 23 % negotovost glede lokacije hranjenja podatkov in 20 % podjetij ni imelo zadostnega znanja o teh storitvah.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na stopnjo doseganja prednosti posamezne želene prednosti najema storitev računalništva v oblaku, Slovenija, 2014

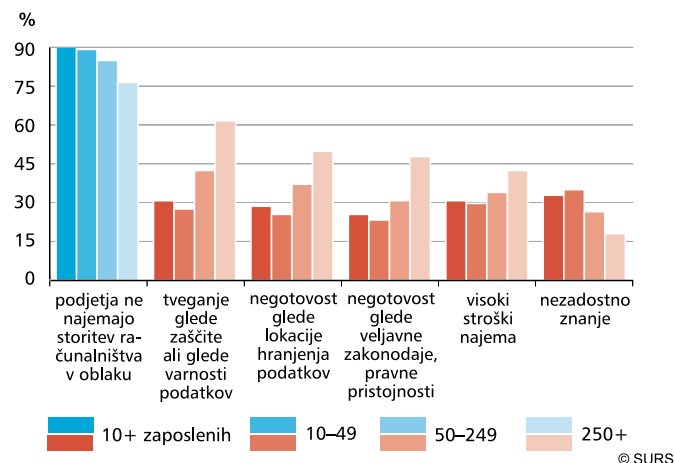
Vir: SURS

Ena izmed glavnih prednosti najema in uporabe storitev računalništva v oblaku naj bi bil dostop do IKT brez večjih investicijskih stroškov za podjetja. Polovica podjetij (52 %), ki so najemala te storitve v 2014, je z najemom teh storitev dosegla vsaj delno znižanje stroškov.

Zakaj storitev računalništva v oblaku ne najema več podjetij?

V 2014 ni najemalo storitev računalništva v oblaku 85 % podjetij. Največ teh podjetij teh storitev ni najemalo, ker jih ni poznalo ali ker ni imelo zadostnega znanja za to.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na dejavnike, ki jim preprečujejo najem storitev računalništva v oblaku, po velikosti, Slovenija, 2014

Vir: SURS

V 2015 je na vprašanje, ali poznajo pomen pojma računalništvo v oblaku, odgovorilo nikalno 31 % slovenskih podjetij med tistimi z vsaj 10 zaposlenimi, od tega jih je bilo 35 % med majhnimi podjetji, 17 % pa med srednje velikimi podjetji. Velikim podjetjem je pojem poznan.

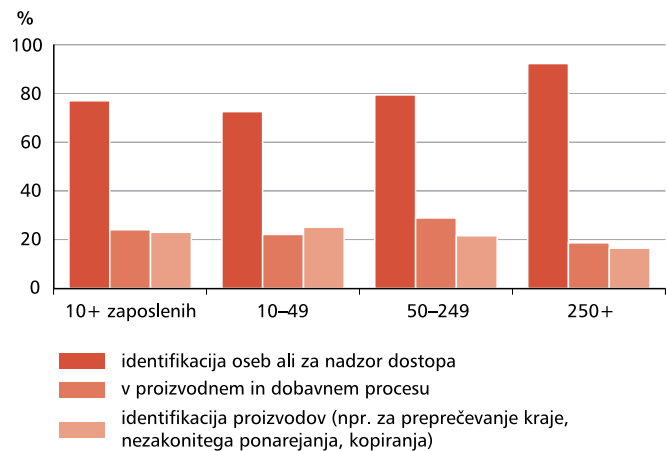
Internet stvari

Internet stvari je eden izmed stebrov interneta prihodnosti. Temelji na povezovanju ogromne količine naprav z vgrajenimi senzorji, ki bolj ali manj samostojno komunicirajo med seboj in z različnimi aplikacijami.

Temeljna tehnologija interneta stvari je radijska identifikacijska tehnologija (RFID). RFID so avtomatizirane identifikacijske metode za shranjevanje in priklic podatkov na daljavo z uporabo etiket RFID ali oddajnikov. Etiket RFID je naprava, ki se lahko priloži izdelku ali predmetu ali vgradi vanj in ki podatke pošilja »čitalcu« prek radijskih valov.

V 2014 je RFID uporabljalo 13 % podjetij z vsaj 10 zaposlenimi (v EU-28: 10 %); med majhnimi podjetji jih je bilo 9 % (v EU-28: 7 %), med srednje velikimi 27 % (v EU-28: 21 %) in med velikimi podjetji 43 % (v EU-28: 37 %).

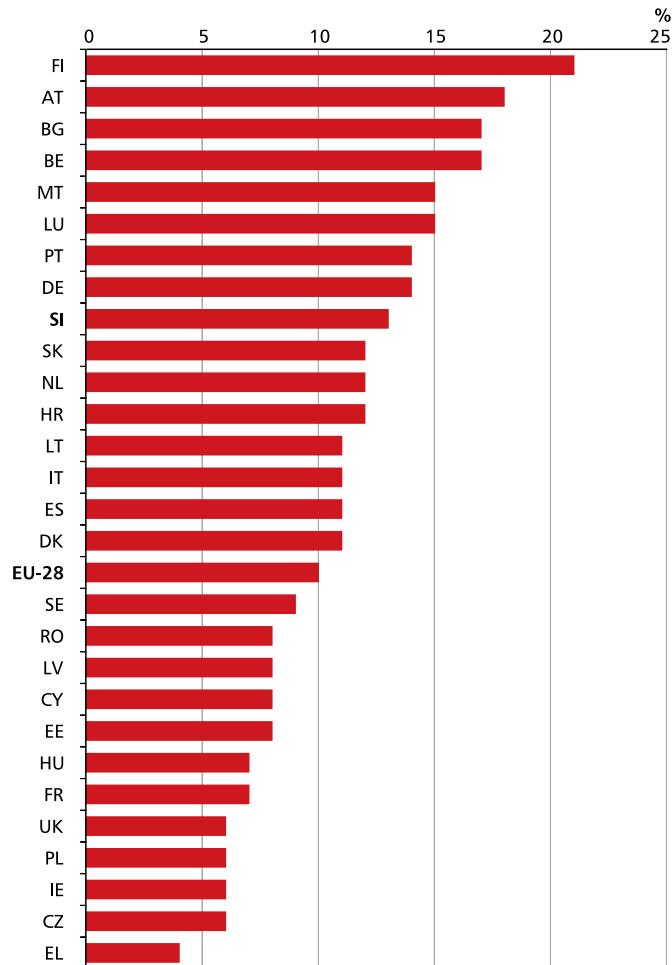
Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na to, za kaj uporabljajo radijske identifikacijske tehnologije, po velikosti, Slovenija, 2014

Vir: SURS

© SURS

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na uporabo radijske identifikacijske tehnologije, EU-28, 2014

Vir: Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat>, 5. 4. 2016)

© SURS

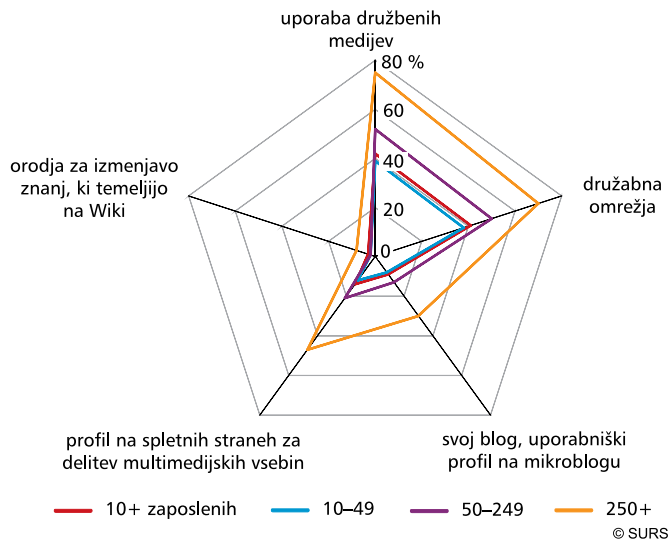
RFID uporabljajo v največjem odstotku podjetja na Finskem. Podjetja, ki uporabljajo tehnologijo RFID, jo v glavnem uporabljajo za identifikacijo oseb ali za nadzor dostopa npr. do prostorov.

Družbeni mediji

Družbeni mediji so internetne tehnologije, ki temeljijo na Web 2.0 in omogočajo interaktivno izmenjavanje fotografij, videoposnetkov, komentarjev med posamezniki in posledično med podjetji in posamezniki. Uporabnikom omogočajo interaktivno sodelovanje, ustvarjanje vsebin. To pri Web 1.0 ni bilo mogoče, pri Web 1.0 so uporabniki lahko le gledali vsebine na internetu.

Podjetjem se zdi njihova navzočnost na internetu zelo pomembna in v digitalni ekonomiji skoraj potrebna. V 2015 je imelo spletno stran 83 % podjetij v Sloveniji (z vsaj 10 zaposlenimi), 27 % pa na spletni strani povezavo na svoj profil podjetja na družbenih medijih. Podjetja se čedalje bolj zavedajo prednosti družbenih medijev in jih v čedalje večjem obsegu tudi uporabljajo – imajo profil, račun ali licenco za uporabo glede na tip družbenega medija (42 % v letu 2015, v EU-28: 39 %).

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi glede na uporabo družbenih medijev po tipu medijev, po velikosti, Slovenija, 2015

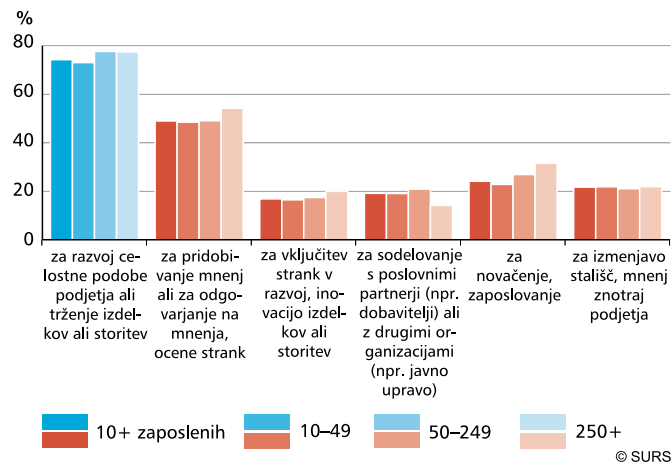

Vir: SURS

Uporaba družbenih medijev – priložnost za učinkovito predstavitev podjetij

Slovenska podjetja so v 2015 uporabljala družbene medije predvsem za krepitev ugleda ali trženje izdelkov ali storitev, ki jih nudijo. 17 % podjetij s profilom na družbenih medijih pa teh medijev ni uporabljalo.

Podjetja z vsaj 10 zaposlenimi s profilom na družbenih medijih glede na namen in obseg uporabe teh medijev, po velikosti, Slovenija, 2015

Vir: SURS

DESI

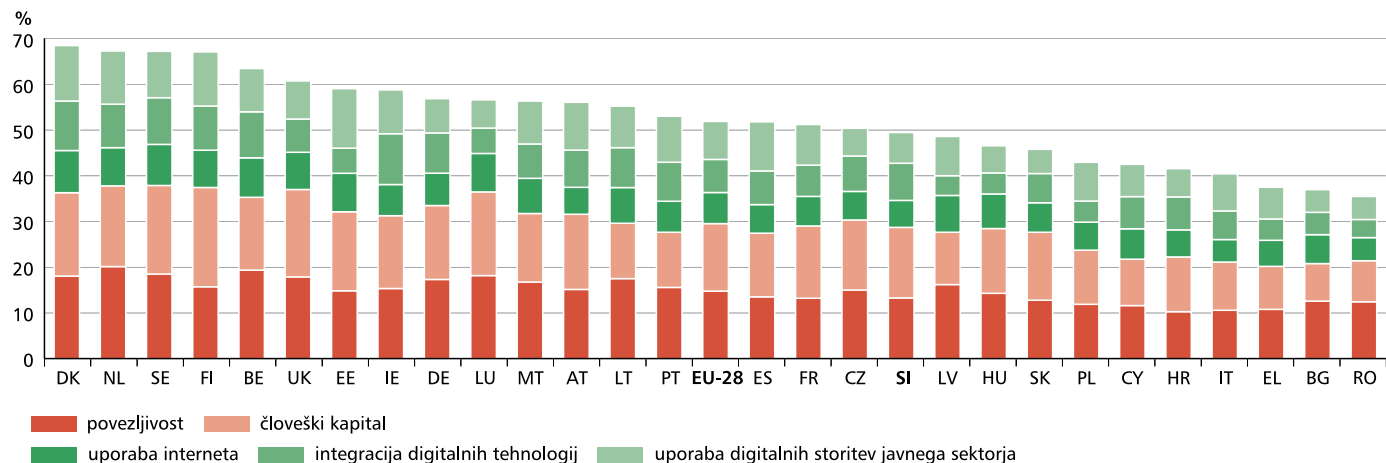
DESI (The Digital Economy & Society Index) – indeks digitalne ekonomije in družbe je kompozitivni (sestavljeno) indeks, ki povzema ključne kazalnike o digitalnih dosežkih Evropske unije in sledi razvoju (evoluciji) držav članic v njihovi digitalni konkurenčnosti.

Vsebuje 5 razsežnosti (dimenzij):

1. povezljivost, s katero se meri razvoj širokopasovnega dostopa do interneta;
2. človeški kapital, ki meri stopnjo obvladovanja e-veščin, ki so potrebne, da se izkoristijo prednosti digitalne družbe (od osnovnih do zelo dobro razvitih e-veščin);
3. uporaba interneta;
4. integracija digitalnih tehnologij;
5. digitalne storitve javnega sektorja (e-uprava).

Komisija objavi vsako leto na podlagi številnih kazalnikov indeks DESI in s tem prikaže stopnjo razvitosti posamezne države.

Indeks DESI, EU-28, 2016

© SURS

Vir: (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>, 5.4. 2016)

Slovenija se je v 2016 po vrednosti tega indeksa uvrstila med državami članicami EU na 18. mesto (enako kot v 2015). Podjetja v Sloveniji so uspešna pri integraciji digitalnih tehnologij (11. mesto). Manj uspešni smo oz. zaostajamo pri uporabi interneta med osebami, stariimi 16–74 let (24. mesto). Slovenija ima usposobljeno prebivalstvo: osnovne ali zahtevnejše e-veščine obvlada 51 % oseb. Med 20–29-letniki jih je 1,9 % z diplomami s področja znanosti, tehnologije in matematike (9. mesto). Najšibkejši smo na področju digitalnih javnih storitev: storitve e-uprave (vračanje izpolnjenih elektronskih obrazcev) dejavno uporablja 24 % uporabnikov interneta. Vzrok za nizek odstotek uporabnikov storitev e-uprave je (bilo) to, da večini uporabnikov interneta ni (bilo) treba oddati uradnih elektronskih obrazcev.

KRATICE, KRAJŠAVE IN MERSKE ENOTE

AKOS	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
AOP	avtomatizirana obdelava podatkov
B2B	Business to business
B2G	Business to government
B2C	Business to customers
BDP	bruto domači proizvod
CRM	Customer relationship management
DESI	The Digital Economy & Society Index
ERP	Enterprise resource planning
EDIFACT	Electronic Data Interchange for Administration, Commerce and Transport
EUR	evro
GPRS	General Packet Radio Service
GB	gigabajt
HSDPA	High Speed Downlink Packet Access
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
LTE	Long-Term Evolution
Mio.	milijon
Mbit/s	Megabit per second
OŠ	osnovna šola
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
RFID	radiofrekvenčna identifikacija
RIP	računalniška izmenjava podatkov
RRD	raziskovalne in razvojne dejavnosti
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SKD 2008	Standardna klasifikacija dejavnosti 2008
SIM	Subscriber identification module
tj.	to je
USB	Universal Serial Bus
UMTS	Universal Mobile Telecommunications System
WiFi	Wireless local area network
xDSL	Digital subscriber line
XML	Extensible Markup Language
%	odstotek
250+	250 ali več (zaposlenih ...)

OKRAJŠAVE IMEN DRŽAV

EU	Evropska unija		
EU-28	28 držav članic EU		
AT	Avstrija	IE	Irska
BE	Belgija	IT	Italija
BG	Bolgarija	LT	Litva
CZ	Češka republika	LU	Luksemburg
CY	Ciper	LV	Latvija
DE	Nemčija	MT	Malta
DK	Danska	NL	Nizozemska
EE	Estonija	PL	Poljska
EL	Grčija	PT	Portugalska
ES	Španija	RO	Romunija
FI	Finska	SE	Švedska
FR	Francija	SI	Slovenija
HR	Hrvaška	SK	Slovaška
HU	Madžarska	UK	Združeno kraljestvo

